

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

VOLITVE V OBČINSKE LJUDSKE ODBORE V SRBIJI

Velika udeležba volivcev

Po podatkih volilnih komisij je v večini občin do 16. ure glasovalo že nad 80 % volivcev

BEograd, 20. marca (Tanjug). Danes so bile v Srbiji že pete po osvoboditvi volitve za odbornike občinskih zborov pri občinskih ljudskih odborih. Več kot štiri milijone in 700 tisoč volivcev bo izbralo za svoje predstavnike v občinskih zborih 11.268 državljanov. V ožji Srbiji bo izvoljenih okoli 7300 odbornikov, v Vojvodini 2750, v avtonomni kosovsko-metohijski oblasti pa 1220.

Za odbornike občinskih zborov je kandidiralo okoli 20.800 državljanov ali približno 9500 oseb več, kolikor jih bodo izvolili. V nekaterih okrajih in občinah so volivci predlagali za vsako predstavniško mesto pa dva ali celo po tri kandidate. Med kandidati je tudi veliko število žena, mladincev, delavcev in kmetov. Približno 50 odst. kandidatov letos prvič predlagajo za odbor.

Dahanajake poražen na volitvah

COLOMBO, 20. marca. — Hsinhua poroča, da je ceylonski premier Dahanajake odstopil, ker je bil na večeršnjih parlamentarnih volitvah poražen.

Poročili iz 142 od skupaj 151 volilnih okrožij sta Združena nacionalna stranka in Stranka svobode Sri-lanka, ki jo je ustanovil nedavno ubiti premier Bandaranaike, dobili po 45 mandatov, federalna Tamil stranka in stranka Mahadjana eksat po deset mandatov. Dahanajakova demokratska stranka 4 mandate, komunisti dva ter neodvisni in nevezani skupaj 12 mandatov.

Prevolivnim zborom je prisostvovalo približno 3 milijone državljanov, volivci pa so na zborih razpravljali o najrazličnejših problemih iz življenja svojih teritorialnih enot.

Beograščani bodo danes na volitvah izbrali med 1232 kandidati 790 odbornikov. Vsa volišča v Beogradu kakor tudi v ostalih krajih so svečano okraшена z državnimi in partijskimi zastavami ter cvetjem.

Ze navsezgodaj jutraj so se v 15 beograjskih občinah, kakor tudi v drugih občinah v Srbiji, začeli na voliščih zbirati volivci. V občini Čukarica so se prvi volivci zbirali pred voliščem že pred sedmo uro, ko so se v Beogradu odprla volišča.

V naselju Sisaava se je razlil istoimenski hudournik in volivci so morali napraviti pontonski most, tako da so lahko prišli do volišča že do osme ure. V vasi Trnjan je do 8. ure glasovalo 80 odstotkov mladincev in mladink. V obmejni vasi Repušnici je do osme ure glasovalo 100 odstotkov volivcev. Tudi v Prištini, Peči in še nekaterih krajih hladno vreme in sneg nista mogla zadržati volivcev, ki so že zgodaj prihajali na volišča.

Na 83. volišču v Beogradu je dopoldne glasoval tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković, ki ga je velika skupina mladincev, ki je pred voliščem prepevala partizanske pesmi in plesala narodna kola, navdušeno pozdravila.

Po podatkih volilnih komisij je v beograjskih občinah do 16. ure glasovalo nad 75 odstotkov volivcev, v večini občin v Srbiji pa do iste ure

celo nad 85 odstotkov volivcev. V mnogih občinah pa je bila udeležba volivcev že do 13. ure stoodstotna.

Čestitka predsednika Titu iranskemu šahu

BEograd, 20. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal iranskemu šahu Mohamedu Rezi Pahleviju brzojavko, v kateri mu čestita za Novo leto.

MIJALKO TODOROVIC NA OBISKU V GRČIJI

MED SPOMENIKI KULTURE

Člani naše delegacije na svečani premieri »Borisa Godunova« — Priznanje Čangaloviću

ATENE, 20. marca (Tanjug). Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović je z osebnostmi, ki ga spremljajo na njegovi poti po Grčiji, davi iz Aten odpotoval v Korint. Odtod bo nadaljeval pot v Olimpijo, kjer si bo prav tako ogledal spomenike starogrške kulture. Jutri bo podpredsednik Todorović obiskal še Patras in Ksilostron, od koder se bo v ponedeljek vrnil v Atene.

Sinoči je Mijalko Todorović s soprogo, Sergejem Kraigherjem in Bogdanom Crnobrnjem prisostvoval svečani premieri Musorgskega opere

Kreisky se je vrnil na Dunaj

Dunaj, 20. marca (Tanjug). Avstrijski zunanji minister Bruno Kreisky je v spremstvu državnega sekretarja Gschnitzerja in drugih članov spremstva davi z Balkan-ekspresom prispel na Dunaj na povratku z uradnega obiska v Jugoslaviji.

Na železniški postaji so delegacijo pozdravili odpravnik poslovskega ministrstva veleposlanstva Djuro Matošić ter predstavniki avstrijskega zunanjega ministrstva.

V krajši izjavi za tisk je minister Kreisky izrazil zadovoljstvo z razgovori, ki jih je imel z jugoslovanskimi državniki. Istočasno je izrazil prepričanje, da bodo osebni stiki z vodilnimi osebnostmi Jugoslavije prispevali k boljsemu sporazumevanju med obema sosednima deželama in k rešitvi preostalih vprašanj.

Zahvala Popoviću

BEograd, 20. marca (Tanjug). Avstrijski zunanji minister dr. Bruno Kreisky je ob odhodu iz Jugoslavije poslal državnemu sekretarju za zunanje zadeve Koči Popoviću naslednjo brzojavko:

»Ob odhodu se želim v svojem imenu in v imenu državnega sekretarja prof. Gschnitzerja zahvaliti Vaši Ekselenci za zelo prišrčni in ljubeznivi sprejem, ki ste ga pripravili nama in našim sodelavcem. Vi osebno in jugoslovanska vlada.

Odhajamo iz vaše lepe dežele v prepričanju, da so bili dobri sosedni odnosi, ki obstajajo med našima deželama, okrepljeni s stiki in razgovori v času našega bivanja v Jugoslaviji.

Adenauer o oporiščih

ki jih je Zahodna Nemčija hotela dobiti v Španiji

WASHINGTON, dne 20. marca (Reuter). Zahodnonemški kancler Adenauer je izrazil mnenje, da bodo za konferenci na najvišji ravni dolge diskusije o Berlinu, in pripomnil, da bodo pokazale, ali je mogoče doseči kompromis. Po njegovem mnenju večji kompromisi o tem vprašanju niso možni.

Zahodnonemški kancler je to izjavil na današnji tiskovni konferenci, ki so jo prenašali tudi po televiziji.

O razorožitvi je Adenauer rekel, da bo imelo obravnavanje tega problema na konferenci na najvišji ravni največji politični pomen.

Ko je odgovarjal na vprašanje o oporiščih v Španiji, je

zahodnonemški kancler rekel, da se je Zvezna republika, ki na svojem ozemlju nima dovolj prostora, obrnila na dežele Atlantike zveze s prošnjo, da ji dajo prostor za vojaška skladišča. Ker ga te dežele niso imele, se je Zahodna Nemčija obrnila na Španijo, misleč, da bo tam dobila oporišča. Po njegovih besedah se s Španijo niso določno pogajali in je bilo Zahodni Nemčiji že od vsega začetka jasno, da brez posvetovanja z NATO in brez posvetovanja Sveta Atlantike zveze ne bo uspela.

Na vprašanje novinarjev o antisemitizmu v Zahodni Nemčiji je Adenauer rekel, da nemški narod ni antisemitsko niti nacionalistično razpoložen.

Planica je pripravljena — 120 m skakalnice in garnitura naših skakalcev. Včeraj se zaradi neugodnega vremena še niso smeli pognati čezno, vendar že sedaj na razne načine ugibajo, kako se bodo razvrstili na njej. Enega izmed teh zaporedij prikazuje tudi naš posnetek (od zgoraj navzdol): Šlibar, Krznarič, Langus, Rogelj, Zidar, Gorjanc, Eržen in Rojina. Manjkajo Oman, Jemc in Pečar.

Sukarno o novi skupščini

Polovico mest bodo imele politične stranke, druga polovica pa bo pripadala tako imenovanim funkcionalnim skupinam

DŽAKARTA, 20. marca (Tanjug). Predsednik Sukarno je sporočil, da bodo še pred koncem tega meseca objavljena imena članov parlamenta v obnovljeni sestavi. Polovico mest v parlamentu bodo zavzele politične stranke, druga polovica pa bo pripadala tako imenovanim funkcionalnim skupinam — predstavnikom delavcev, kmetov in mladine.

Izjavo o novi sestavi parlamenta je dal Sukarno po vrnitvi z Balijske, kjer je imel dnevno posvetovanje s predstavniki Nacionalistične stranke, Komunistične stranke, muslimanske stranke Nahdatul Ulama. To posvetovanje je bilo sklicano potem ko je večina političnih strank bolj ali manj odkrito izrazila nezadovoljstvo z odlokom Sukarna o suspendiranju parlamenta in nestrpnost glede bodoče sestave tega organa.

Sukarno je poudaril, da so bili razgovori s predstavniki treh največjih indonezijskih strank temeljiti, odkriti in konstruktivni.

Izmed ostalih udeležencev razgovorov na Balijsu nihče ni hotel dati izjav novinarjem. Dejstvo, da je bilo sporočilo o novi sestavi parlamenta objavljeno po tem posvetovanju, pa kaže, da so sprejeli takšno rešitev sedanje parlamentarne krize.

Po informacijah iz uradnih krogov v novem parlamentu ne bodo zastopane močna desničarska muslimanska stranka Masdžumi, Socialistična stranka in več manjših strank. Za to govori tudi dejstvo, da te stranke, katerih nekateri člani so se pred dvema letoma pridružili upornikom, niso bile povabljene na razgovore. To pa ne izključuje možnosti, da nekateri člani teh strank ne bi prišli v parlament kot predstavniki funkcionalnih skupin.

Predsednik Sukarno je nadalje sporočil, da bodo v najkrajšem času objavljena imena članov pripravljalnega odbora za ustanovitev nacionalne fronte. To se bo zgodilo še pred odhodom Sukarna na dvomesečno potovanje v tujino konec tega meseca. Pri-

V Boliviji spet mir

LA PAZ, 20. marca (AP—AFP). V glavnem mestu Bolivije La Pazu vladata danes mir in red po večeršnjih kravah spopadih, do katerih je prišlo zaradi upora dela policijskih sil.

Po najnovejših vesteh vlada red tudi v ostalih krajih Bolivije.

Himalajska odprava na morju

REKA, 20. marca. — Z motorno ladjo Jugoslovanske linijske plovbe »Velebit« je danes z Reke odpotovala jugoslovanska alpinistična odprava, ki naj bi osvojila enega izmed vrhov Himalaje. Odprava se bo po petnajstih dneh izkrcala v Bombaju, od koder bo krenila na Himalajo. Njen povratek je pričakovati sredi junija.

Direktna telefonska zveza med Kremijem in Belo hišo!

Predlog ameriškega novinarja predsedniku Eisenhowerju in premieru Kruščevu

Moskva, 20. marca. Ves sovjetski tisk obširno poroča o pismih nekega ameriškega novinarja Hruščevu in Eisenhowerju, v katerih predlaga, naj bi oba voditelja imela stalno telefonsko zvezo z namenom, da bi preprečila slučajne izbruh vojne. »Pravda« in »Izvestija« objavljata pismo v celoti s svojimi komentarji.

V primeru, da bi neka sovjetska ali ameriška raketa spremenila smer, naj bi po predlogu tega ameriškega novinarja eden izmed obeh voditeljev nujno po telefonu poklical drugega in rekel: »Gospod predsednik, ena izmed naših raket je zgrešila smer. Ni nam uspelo uničiti jo med letom. Prosim vas, verjemite mi, da je to nesrečen slučaj in ne napad.

Takšno sporočilo bi po mnenju ameriškega novinarja preprečilo »pitiskanje gumbov na drugi strani«. Na koncu pisma pravi ameriški novinar: »Gentlemen, s spoštovanjem ponavljam stari rek: zaradi izgubljenega žeblja je izgubljena podkev, zaradi izgubljene podkve je izgubljen konj, zaradi izgubljenega konja pa je izgubljeno kraljestvo. Ali naj izgubimo ves svet zaradi enega telefonskega poziva?«

V svojih komentarjih »Pravda« in »Izvestija« sodita, da

zasluži pismo pozornost zato, ker načtenja vprašanje, ki je danes zelo aktualno: kako preprečiti vojno nevarnost.

»Pismo predvsem zasluži pozornost, ker poudarja nujnost hitrih ukrepov za odpravo nevarnosti atomske vojne«, piše »Pravda« in ocenjuje njegovo vsebino kot iskreno težnjo, da bi našli pot za preprečenje vojne.

Z. Božič (Borba)

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

- Str. 2 — Kako podaljšati prosti čas
- Tekmovanje mladih matematikov
- Str. 3 — Tribuna »Dela«
- Str. 4 — Skoki v Holmenkolenu
- Str. 5 — Presenečenja v zveznih nogometnih ligah

V REME

Napoved za ponedeljek: Suho, hladno, pretežno oblačno vreme. Temperature ponoči okoli 0, v Primorju 3, čez dan do 5, v Primorju okoli 10 stopinj C. V Primorju bo pretežno jasno s slabo burjo.

Odpiranje perspektiv

Avstrijski zunanji minister dr. Bruno Kreisky je odpotoval iz Jugoslavije. Z vsa pravico bi smeli pričakovati, da pomeni njegov obisk konec precej dolgega razdobja, za katero niso bili značilni popolnoma urejeni in najboljši meddržavni odnosi, da pa hkrati pomeni tudi začetek novega razdobja, čigar značilnosti se bodo razlikovale od dosedanjih.

Ta neposredni stik — ki vsekakor ne bo zadnji, saj je v načelu dogovorjeno, da tudi naš sekretar za zunanje zadeve obišče Dunaj — seveda pri nikomer ne vzbuja pričanja, da bodo, kot na mig s čarovniško palico, izginile v prihodnje vse morebitne težave in da do rešitve problemov, ki so ostali odprti, ni prišlo zgolj zato, ker kratkost obiska tega ni dopuščala. Tak optimizem bi pričel le o pomankanju pravega političnega realizma. Nerešena vprašanja bodo vsekakor zahtevala še svoj čas dozorevanja, razpravljanja in sporazumevanja. Zato menimo, da je pravi pomen tega in podobnih srečanj v njihovem psihološkem delovanju, v ustvarjanju pristnejšega vzdušja, ki mora neogibno delovati pozitivno in olajševati premagovanje ovir. To navadno pričakujemo od takih obiskov. Izjave, izmenjave zdravice, tiskovna konferenca ministra Kreiskega in naposled besedilo končnega sporočila kažejo, da se tudi tokrat nismo motili.

Razumljivo, da so se avstrijsko-jugoslovanski razgovori nanašali na široko področje trenutno — pa tudi trajno — najpomembnejših mednarodnih problemov. Nobena država kot član univerzalne skupnosti se ne bi smela zadovoljiti s tem, da se na tleh perečih vprašanj le pasivno razmišlja, marveč bi morala iskati poti in načine, ki bi omogočili njeno aktivno vključitev v reševanje. Univerzalnost problematike razorožitve, prepovedi jedrskih poskusov, odstranjevanja škodljivih posledic kolonializma z učinkovito gospodarsko pomočjo nerazvitim področjem bi morala vsako državo siliti k temu, da prispeva svoj delež, večji ali manjši, toda vselej v skladu z njenimi konkretnimi pogoji in možnostmi. S posebnim zadovoljstvom ugotavljamo, da med avstrijskimi in jugoslovanskimi državniki ni bilo nesoglasij v zvezi s temi prvenstvenimi nalogami. Poseben položaj ene in druge lahko deluje kot pomemben

pozitiven činitelj. Obe ne vključeni v bloke, nevrmešani v njune spore, neprizadevni v njuni interese, kar bi jima zastiralo bistrost pogleda lahko nastopata s koristnimi in nesebičnimi nasveti, predlogi in konkretnimi akcijami.

Se več pa seveda obe državi lahko storita na bilateralnem področju, kjer je vse odvisno pretežno od njune dobre volje, kjer sta sami odločilna, skoraj bi dejala, edina činitelja. Tu so možnosti brezmejne in mnoge bolj ali manj neizkoriščene. Postopno se tudi tu grade bolj zdravi temelji. Že doslej sklenjeni sporazumi, novi, podpisani ob pravkar končanem obisku, načelna soglasja o prihodnjem poglabljanju kulturnih, zlasti pa še vsestranskih gospodarskih odnosov, pomenijo sklepe, ki jamčijo, da bi preteklost utegnila biti kmalu pozabljena.

Seveda ne želimo prikrivati resnice, da je posebno merilo za iskrenost dobrih sosedstvenih odnosov položaj slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji. Jugoslavija, ki nikoli ne želi zapostaviti ali prelomiti načela o nemешanju v notranje zadeve drugih držav, tudi v tem primeru noče pritiskati ali kako drugače vplivati na odločitve in ravnanje avstrijske vlade. Zeli pa poudariti dejstvo, da bi se vsekakor, hote ali nehoti, odrazil negativno tudi na razvoj drugih področij medsebojnih odnosov položaj teh manjšin, ki ne bi bil v skladu z obveznostmi, katere nalagajo Avstriji ne samo državna pogodba, marveč tudi načela, ki jih določa Ustanovna listina OZN. Jugoslavija je doslej branila na tribunah mednarodnih forumov pravico vsake — katerekoli — manjšine do neovirane etnične razvoja in je potemtakem razumljivo, da tudi v tem primeru ne bi mogla ravnati drugače, če hoče biti dosledna sama sebi.

Zato pozdravljamo pripravljeno avstrijske vlade, da v vsestransko presodi to vprašanje in da s konkretnimi ukrepi izboljša in konsolidira položaj obeh manjšin.

Doseženi blagodejni učinek bi bil dvojen. Predvsem bi se sama osvobodila tega bremena, ki bi utegnili kvariti tudi na drugih straneh njen mednarodni ugled; manjšina, zadovoljena v svojih upravičenih zahtevah, pa bi s tem postala trden most, ki zagotavlja v prihodnje mnogo iskrenješe, širše in koristnejše sodelovanje dveh sosed.

V. H.

S VII. REDNE SKUPŠČINE ZVEZE RADIOAMATERJEV SLOVENIJE

ELEKTRONIKA IN RADIOTEHNIKA

pomembna činitelja za razvoj našega gospodarstva

LJUBLJANA, 20. marca. Danes dopoldne je bila v stekleni dvorani Union VII. redna skupščina Zveze radioamaterjev Slovenije. Udeleženci so izvolili nov odbor, obravnavali in razpravljali o dosedanjem delu radioamaterjev, vzgoji mladih kadrov, ustanavljanju novih stalnih postaj UKV ter sprejeli smernice za nadaljnje delo. Skupščina so se razen delegatov iz klubov udeležili še predsednik glavnega odbora Ljudske tehnike Slovenije Milko Goršič, predstavnik Zveze radioamaterjev Jugoslavije Danon Mišo, predstavniki radioamaterjev iz drugih republik ter ostali.

Radioamaterstvo ima po svetu, posebej pa še pri nas, specifičen značaj napram drugim panogam tehnike, posebej Ljudske tehnike. Radiotehnika, elektronika in z njima v zvezi radioamaterstvo je v tesni povezavi z znanostjo — matematiko, fiziko itd. Razen prakse je tu že v začetku potreben teoretičen pouk. Kljub temu pa je v delo radioama-

terjev zajetih precej delavcev, kmetov in drugega prebivalstva. Predvsem pa je tu vzgoja podmladka, mladega kadra. K vzgoji mladega kadra pa bo precej pripomogla šolska reforma. Z uvedbo tehnične vzgoje v šole se bodo izsolali taki kadri, ki jih naše gospodarstvo potrebuje. In ravno gospodarstvo, zlasti industrija, stoji pred novimi nalogami — mehanizacijo in avtomatizacijo. Tu pa imata odločilno vlogo elektronika in radiotehnika. Uporaba modernih in kompliciranih naprav pa zahteva ustrezen tehnični kader. Vendar pa niso tu mišljeni samo inženirji in tehniki — ne, usposobiti in izsolati je treba najširši krog ljudi, jih seznaniti s pridobitvami moderne znanosti in tehnike, jih poučiti o ravnanju z njimi, kajti drugače bo to draga preizkušnja modernizacije gospodarstva.

V zvezi s tem bodo tudi člani Zveze radioamaterjev prešli od dosedanjega načina dela k zahtevnejšim in teh-

nično popolnejšim oblikam dela. Glede na socialni sestav članstva bo to zahtevna in odgovorna akcija, potrebna bo kar največja pomoč družbe. Tako je od članov največ delavcev, potem sledijo uslužbenci, študenti, vajenci, kmetje in ostali. V Zvezo je vključenih 47 radioamaterskih klubov z 2234 člani. V preteklem obdobju so usposobili 1100 tečajnikov radiotehnike. Zveza je izvedla 178 različnih tehničnih gradenj, od tega 48 oddajnikov za kratke in ultrakratke valove, 11 komunikacijskih sprejemnikov in drugih. Lani so slovenski radioamaterji vzpostavili 51.000 kratkovalovnih radijskih zvez, na ultrakratkih valovih pa tisoč.

Slovesnost v ladjedelnici v Malem Lošnju

Mali Lošinj, 20. marca. (Tanjug). Odposlanec vrhovnega komandanta JLA maršala Tita, generalni podpolkovnik Nikola Karanović, je danes v Malem Lošnju botroval novemu minolovcu »Snažni«.

Gostovanje Maria del Monaca

BEOGRAD, 20. marca. Sinoči je v beograjski operi gostoval svetovno znani tenorist Mario del Monaco, ki je pel naslovno vlogo v Leoncavallovi operi »Glumaci«. Veliki pevec svetovnega slovesa je s svojim nastopom nudil Beograđanom izreden umetniški užitek, kakršnih je bilo doslej celo najbolj razvajo občinstvo le malokrat deležno.

Med prihodnjimi nalogami Zveze radioamaterjev Slovenije je zlasti pomembna vzgoja mladih kadrov, večje in popolnejše posredovanje dosežkov s področja radiotehnike in elektronike najširšim ljudskim slojem, ustanavljanje novih stalnih UKV postaj in druge oblike akcij z njenega področja.

Matematiki pri trenju trdih orehov

S SINDIKALNE KONFERENCE V »NOVOTEKSU«

Tri namesto 2,6 milijarde

Novo mesto, 20. marca. Na današnjem občnem zboru sindikalne podružnice »Novoteks«, ki mu je prisostvoval tudi podpredsednik republiškega sveta sindikatov Slovenije Jože Borštnar, so govorili med drugim tudi o izpolnjevanju letošnjega proizvodnega načrta. Delovni kolektiv se je soočil s težavami, ki za podjetje predstavljajo odplačevanje investicijskega posojila. Kolektiv mora v dveh letih vrniti pol milijarde posojila, od tega polovico letos. Tega pa ne bo

zmogel pri takem planu, kakor si ga je postavil za letošnje leto. Zaradi tega je današnji občni zbor sindikalne podružnice sprožil geslo — tri namesto 2,6 milijarde, ki se bo moralo že jutri prenesti v vse obrate in na vsa delovna mesta. Da pa bi letošnji proizvodni načrt presegel za 400 milijonov din bodo potrebni tudi ukrepi, ne samo gesla. Kolektiv je mislil tudi na to. Zato se je odločil najeti 50 milijonov dinarjev posojila za nove statve, da bi že letos pove-

čali zmogljivost tkalnice od pol na en milijon metrov blaga. Posebna komisija je končala s pripravami za uvedbo nagajevanja po enoti proizvodja, ki bo za razliko od dosedanjega načina nagajevanja spodbujal delavce tudi na uspeh posameznih oddelkov. —nc

PROSLAVA OSVOBODITVE MADŽARSKE

Budimpešta, 20. marca. (Tanjug) Madžarska vlada in Predsedniški svet republike sta sklenila 4. aprila najsvečaneje

proslaviti 15. obletnico osvoboditve dežele. V skupnem sporočilu pravita, da se madžarski narod ob 15-letnici svoje osvoboditve s spoštovanjem spominja žrtve, ki so jih dali sovjetski, jugoslovanski, romunski, bolgarski, ameriški in angleški vojniki v bojih na madžarskem ozemlju. V okviru svečanosti bodo položili vence na grobove sovjetskih, jugoslovanskih in drugih borcev, padlih pred 15 leti na Madžarskem.

Vlada in predsedniški svet sta nadalje sklenila, da bo od letos naprej sovjetski narodni praznik 7. november plačan dela prost dan.

Rasistični zločin v Little Rocku

Little Rock, 20. marca. (Reuters) Šef policije v Little Rocku Eugene Smith in njegova soproga sta bila sinoči ubita v stanovanju.

Smitha so že dalj časa napadali zaradi tega, ker je nasprotoval diskriminaciji črncev v državi Arkansas na jugu ZDA.

proslaviti 15. obletnico osvoboditve dežele. V skupnem sporočilu pravita, da se madžarski narod ob 15-letnici svoje osvoboditve s spoštovanjem spominja žrtve, ki so jih dali sovjetski, jugoslovanski, romunski, bolgarski, ameriški in angleški vojniki v bojih na madžarskem ozemlju. V okviru svečanosti bodo položili vence na grobove sovjetskih, jugoslovanskih in drugih borcev, padlih pred 15 leti na Madžarskem.

Vlada in predsedniški svet sta nadalje sklenila, da bo od letos naprej sovjetski narodni praznik 7. november plačan dela prost dan.

ugotavljal kasneje: »Le kdo mi je pogrezel vse nohte na roki.« In njegova sosedka tudi. Ujelo je tudi dva »računofila« iz Kočevja — Stanka Indiharja, ki računa bolj z očmi kot z zobmi, in njegovega prijatelja Janeza Lesjaka, lanskega zmagovalca, iz katerega tudi letos kar puhtita energija in znanje. Tu je pač »doma«.

In še nekaj drobnih, ki so v poročilih s tekom v navadi: Nastopajočih: 139

Namen tekmovalnja: popularizirati matematiko med srednješolci in odkriti talente, ki jih prav gotovo imamo. Najhitrejši: Egon Zakrajšek z Jesenice, ki je že po dobri uri ugotovil, da je vse uspešno izračunal.

Najslabši, vsaj po čisto bežnem prvem pregledu: tekmovalci iz II. letnika (vsak razred je dobil svojemu znanju primerno težke naloge).

Najboljši, vsaj na splošno: I. in IV. letnik. Kdo pa je bil zares najboljši, pa bo posebna komisija ugotovila do konca tedna, ko bo razglasila imena tudi 8 najboljših, ki bodo oddšli aprila na zvezno tekmovalnjo v Beograd. J. S.

Tradicionalna krvodajalska proslava v Mariboru

MARIBOR, 20. marca. Sinoči je bila v hali C na razstavišču »Mariborskega tedna«

sedma tradicionalna krvodajalska proslava. Zbralo se je okrog 1400 ljudi iz vsega okraja, ki so že večkrat dali svojo kri transfuzijski postaji.

Splovljena motorna ladja »Jesenice«

Reka, 20. marca. (Tanjug). V ladjedelnici »3.maj« so danes splovili motorno ladjo »Jesenice«, ki ima 10.500 ton nosilnosti. Ladjo so izdelali po naročilu Jugoslovanske linijske plovbe iz Reke. To je že druga ladja iz serije tipa »Trebinje«. To so najmoderneje enote, kar smo jih doslej zgradili v naših ladjedelnicah. Motorji razvijajo 10.400 KM, ladja pa lahko plove z brzino 18,5 vozlov.

Poskusna vožnja električnih lokomotiv

Split, 20. marca. (Tanjug). Ameriški tramper »Oxford« je danes pripeljal v splitsko luko še dve električni Diesellokomotivi, (od skupno dvajset), ki jih bo podjetje »General Motors« poslalo našim železnica. Prve lokomotive so že preizkusili na progi med Splitom in Kninom. Vsaka lokomotiva je vlekla okoli 600 ton, česar ne zmore nobena parna lokomotiva.

Pol milijarde za objekte družbenega standarda v Paračinu

PARACIN, 20. marca. (Tanjug). Na zborih volivcev, ki so bili te dni v Srbiji, je v Paračinu vzbudil veliko zanimanje občinski družbeni plan. — Po tem planu je predvidena za izgradnjo objektov družbenega standarda vsota okoli pol milijarde dinarjev. Letos bo Paračin dobil 186 novih stanovanj, sodoben motel, laboratorij za srednjo tehniško šolo, internat za steklarsko šolo in še druge objekte.

Težka prometna nesreča v Ljubljani

Sinoči ob 19.45 uri se je pripetila na križišču Ceste V. in Rožni dolini in Predjamske ulice težka prometna nesreča. Tov. Muhič Brunislava je šla po desnem pločniku v smeri proti Predjamski ulici v trgovino. Ko je prišla nekaj metrov pred navedeno križišče, se je za njo pripeljal po Cesti V. s tovornim avtomobilom S 9240 močno vinjen voznik Zoran Koron in zavožil na pločnik ter Muhičev povozil do smrti.

KAKO PROSTI ČAS ČIM BOLJE IN RACIONALNEJE ISKORISTI?

Doslej je bilo govora o tem, kako naj se prosti čas poveča, je nadaljevali tovaris Vukmanović. Tod nič manj resno ni vprašanje, kako naj se prosti čas čim bolj in racionalneje izkoristi. Nekateri govorniki so v razpravi omenili, da se lahko izkoriščanje prostega časa razvija v razne smeri. Zadržal bi se samo pri treh takih smereh: pri ustvarjanju pogojev za bogatejšo kulturno in zabavno življenje, pri usmerjanju delavcev, da bi se čim bolj bavili s telesno vzgojo in športom in pri omogočanju udobnejšega in cenejšega odhoda delavcev.

Predvsem bi hotel omeniti, da pri organiziranju izkoriščanja prostega časa ne smemo iskati nobenih enoličnih oblik in sklepov. Pogoji so v vsaki komuni različni in nudijo možnosti za organiziranje raz-

Smotno izkoriščanje delovnega časa in povečanje produktivnosti ter realnih zaslužkov bo omogočilo več prostega časa

V zaključnem govoru ob koncu razprave o problemih prostega časa, na IV. plenumu Centralnega sveta ZSJ, je predsednik Centralnega sveta Svetozar Vukmanović-Tempo dejal med drugim:

»Naši delovni ljudje so predvsem zainteresirani, da delovni čas ne bi bil predolg, kakor tudi, da bi svoj prosti čas preživeli čimbolj, čimbolj prijetno in koristno. Glede na to imamo dva glavna cilja na tem področju naše delavnosti: 1. povečanje dolžine prostega časa, in 2. ustvarjanje pogojev, da se prosti čas preživi na način, ki ga delavcem v zadovoljstvo, obenem pa jih bo okrepil in povečal njihove proizvodne sposobnosti.

Povečanje prostega časa lahko načelno dosežemo na dva načina. Eden izmed njih je zmanjšanje osemurnega delovnega časa. Razvoj proizvodnih sil v Jugoslaviji vodi v to smer. Glede na sedanjo stopnjo delovne storilnosti pri nas bi bilo trenutno nerealno predlagati zmanjšanje osemurnega delovnega časa, toda tak predlog bo prišel na dnevni red vzporedno s povečanjem produktivnosti in realnih zaslužkov.

Siroko gibanje za uvedbo nagajevanja po kompleksnem

učinku bo imelo brez dvoma za posledico tudi to, da se bo pospešilo reševanje problema prostega časa. Perspektiva, na katero moramo opazovati delavce, je namreč: povečanje produktivnosti, na podlagi tega povečanje zaslužka ter v skladu z enim in drugim — skrajšanje delovnega časa.

Rekli smo, da trenutno ni realne možnosti, da bi predlagali skrajšanje osemurnega delovnega časa. Toda zato je dana možnost in potreba, da preučujemo njegovo podaljševanje. Pri nas je namreč težnja po dopolnilnem in nadurnem delu. Vzrok za dopolnilno delo bi bil predvsem v tem, da v tako dinamiznem razvoju gospodarstva stalno čujemo pomanjkanje strokovnih kadrov. Čm pa se čuti velika potreba po takih kadrih, imajo tudi možnost za honorarno delo izven podjetja ali ustanove, kjer so stalno zaposleni. Nadaljnje težnje po dopolnilnem delu imajo svoje korenine tudi v našem sistemu razdeljevanja. Sistem ni omo-

gočal, da bi se zaslužki formalno v neposredni zvezi z ustvarjeno produktivnostjo, pa tudi javno mnenje je pritislo proti večjim razlikam v zaslužkih med posameznimi kolektivi ne glede na to, ali so te razlike nastajale kot posledica dosežene produktivnosti.

Z BOLJŠO ORGANIZACIJO ZMANJŠATI OBSEG DOPOLNILNEGA IN NADURNEGA DELA

Dopolnilno delo lahko postopno zmanjšujemo, hkrati pa povečujemo količino prostega časa, ako odstranjujemo vzroke, ki ga povzročajo. To pa pomeni, da bi morali usposobiti zadostno število strokovnjakov za gospodarstvo in javne službe in s spremembami v načinu razdeljevanja omogočiti, da bi zaslužki narasli v skladu s produktivnostjo, s čimer bi ljudje v rednem delovnem času s povečano produktivnostjo zaslužili, kolikor jim je potrebno.

Imamo tudi precej pojavov nadurnega dela. Ponekod je nadurno delo zaradi narave

dela težko povsem izločiti. V kmetijstvu je na primer potrebno prožnejše gospodarjenje z delovnim časom. Toda tudi tam, kjer se nadurno de-

lo pojavlja zaradi delovnih pogojev, je mogoče njegov obseg zmanjšati predvsem z boljšo organizacijo dela.

Eden izmed posebnih pojavov s tega področja je odvisen od strukture našega delavskega razreda. Približno

polovica delavcev izvira iz vasi. Mnogi izmed njih se še niso povsem znebili vezi, ki jih vežejo z zemljo, pa po rednem delu v tovarni delajo tudi na njivah. Takšno izčrpavanje spravlja v nevarnost zdravje delavcev in zmanjšuje njihovo učinkovitost v proizvodnji.

Iskati moramo in najti rešitev za ta problem v graditvi stanovanj v industrijskih središčih, v navajanju delavcev na boljše življenjske pogoje in večji možnosti kulturnega razvoja, ki ga jim nudi mesto.

Povečanje količine prostega časa se torej more doseči s skrajševanjem osemurnega delovnega časa oziroma z odstranjevanjem vzrokov za njegovo podaljševanje. Drugi način je osvoboditev delavcev vsega, kar nepotrebno obremenjuje čas, ki ga preživljajo izven delovnega mesta.

V referatu je bilo n. pr. rečeno, da se delavci bavijo pri nas v prostem času z družbenimi zadevami, pravzaprav z odločanjem o družbenih zadevah. Bilo bi napačno ukinuti karkoli, kar bi zmanjševalo delavnost v družbenih organi-

zacijah in v organih upravljanja. To, da pri nas delovni človek direktno sodeluje v opravljanju raznovrstnih družbenih zadev — od razdeljevanja pa do socialnega zavarovanja in prosvetle — je pravzaprav najbolj izrazita značilnost naših družbenih odnosov in podlaga novega položaja delovnih ljudi. Čim bolj bomo napredovali v gospodarskem in družbenem razvoju, tem bolj bodo prihajale do izraza takšne vloge osebnosti posameznih delavcev v družbenih dogajanjih in odnosih. Treba je torej, da se še nadalje zavzemamo za krepitev te aktivnosti delavcev, obenem pa moramo skrbeti za to, da se racionalno uporablja čas, ki ga potrebujejo delavci za urejanje družbenih zadev.

Vzemimo kot primer današnji plenem. Ali je bilo potrebno, da traja ves dan? Ali ne bi mogli učinkoviteje in hitreje delati? Ako hočemo povečati količino prostega časa, ne da bi bilo to v škodo novim družbenim odnosom in novi vlogi delovnega človeka pri odločanju o družbenih zadevah, potem moramo izpopolnjevati delovne meto-

de, vnašati v delo praktičnega duha in zatirati dolga posvečevanja. Tako se bodo tudi posli uspešneje opravliali in časa bo več.

KAKO PROSTI ČAS ČIM BOLJE IN RACIONALNEJE ISKORISTI?

Doslej je bilo govora o tem, kako naj se prosti čas poveča, je nadaljevali tovaris Vukmanović. Tod nič manj resno ni vprašanje, kako naj se prosti čas čim bolj in racionalneje izkoristi. Nekateri govorniki so v razpravi omenili, da se lahko izkoriščanje prostega časa razvija v razne smeri. Zadržal bi se samo pri treh takih smereh: pri ustvarjanju pogojev za bogatejšo kulturno in zabavno življenje, pri usmerjanju delavcev, da bi se čim bolj bavili s telesno vzgojo in športom in pri omogočanju udobnejšega in cenejšega odhoda delavcev.

Predvsem bi hotel omeniti, da pri organiziranju izkoriščanja prostega časa ne smemo iskati nobenih enoličnih oblik in sklepov. Pogoji so v vsaki komuni različni in nudijo možnosti za organiziranje raz-

Pitanje govedi v kooperaciji

Kmetijska zadruga v Vračevnici v Srbiji je uspešno organizirala pitanje govedi. Na lastni ekonomiji pita 40 govedi, v kooperaciji z zasebnimi proizvajalci pa še nadaljnjih 400 glav. Zadruga kupuje mršavo živino in jo daje v pitanje proizvajalcem pod določenimi pogoji in za določen čas. Zadruga zagotavlja pri tem tudi del prehrane in sicer seno in otrobe. Proizvajalci dosežejo pri tem zaslužek 12–15.000 dinarjev na glavo. Zaradi tega jemljejo v pitanje posamezna gospodarstva tudi po 5 do 6 glav.

Borovo ima 510 industrijskih prodajal

Letos bo tovarna Borovo odprla še 30 prodajal. Na trg bodo v letošnjem letu dali 180 novih modelov obutve, tako da bodo v letošnjem letu izdelovali okrog 300 različnih modelov. Kot računajo, bodo v letošnjem letu izdelali 11.300.000 parov usnjene in gumaste obutve.

Na Zlatem polju oblikujejo nov del industrijskega središča Gorenjske — mesta Kranja

Spekulacija se to pot ni obnesla

Ponudba krompirja je večja kakor povpraševanje in tudi cene nižje, kakor jeseni

Znano je, da je bil v jeseni dokajšen problem, preskrbeti zadostne količine krompirja. Dogažali so se primeri, ko so proizvajalci odpovedali popreje sklenjene pogodbe. Težko stanje pa je omilil šele uvoz krompirja. Zdaj, ob koncu sezone, pa se nepričakovano pojavljajo večje količine krompirja, ki jih ni mogoče prodati. Iz Srbije na pr. poročajo, da je dovolj in preveč krompirja pri nekaterih trgovskih podjetjih, ki so si napravila precejšnje zaloge računajoč na konjunkturo, pa tudi pri proizvajalcih ga je dovolj na prodaj. Neko podjetje v Kraljevu ima na pr. naprodaj 80 ton krompirja. Trgovsko podjetje v Čaku ponuja 350 ton, v Zajčarju je na prodaj 100 ton, v

Zrenjaninu pa 150 ton krompirja. Po vseh večjih mestih v Srbiji imajo precejšnje skladišča. Izgledi za prodajo pa so slabi, ker je povpraševanje majhno.

Takšno stanje je privedlo do občutnega padca cen in v Brčnem n. pr. prodajajo krompir po ceni od 11 do 20 dinarjev, v Zrenjaninu pa po 12 do 20 dinarjev za kilogram. V Zajčarju, Boru in še nekaterih mestih pa so se lotili predelave krompirja v živalsko krmo. Prav tako je tudi v ostalih

republikah velika ponudba. Tržnica na debelo v Zagrebu ima na pr. na prodaj 1800 ton krompirja. Počoben položaj je tudi v Sloveniji, kjer je prav tako danes ponudba krompirja večja kot povpraševanje in so tudi odkupne cene seveda zaradi tega nižje, kakor jeseni. Zanimivo je, da je v nekaterih kmetijskih zadrukah, kjer so v jeseni zadrževali, da krompirja nimajo več, danes ponujajo za 20 do 30 vagonov tega pridelka. To pomeni, da se spekulacija s krompirjem to pot ni obnesla, in to predvsem

zaradi uspešne jesenske intervencije z uvozom krompirja. Iz Srbije poročajo, da je prodoben položaj tudi s čebulo. Slabšo prodajo čebule pa so tudi pričakovali, saj je bila lanske letina zelo obilna. Cene so zato znatno nižje kot prejšnja leta, kljub temu pa vseh zalag čebule le ne bo mogoče prodati. Dogažajo se, da pridevalci čebule ponujajo v Srbiji pridelek po dva do trikrat nižji ceni, kot je bila jesenska, in je ponekod kot n. pr. v Somboru cena padla že na 6 din.

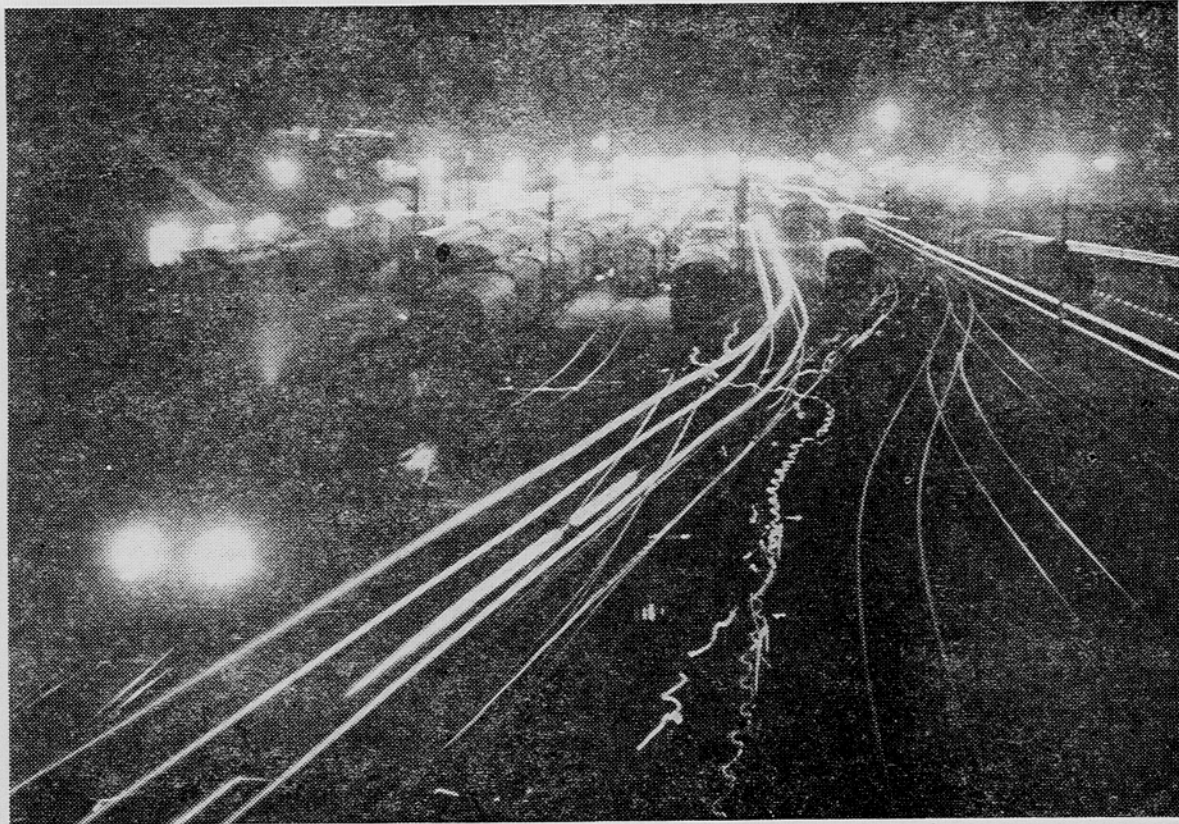
S. J.

V Vojvodini so pričeli sejati sladkorno peso

V vseh okrajih v Vojvodini je pričela setev sladkorne pese. Pri setvi so najbolj aktivne socialistične kmetijske organizacije. Po mnenju strokovnjakov bo zgodnja setev v kulturovečstransko koristna: podaljšalo se bo obdobje vegetacije in povečal donos, jeseni pa bo pesa prej pospravljena, kar bo omogočilo boljše pripravo zemlje za jesensko setev. Po programih združenih organizacij bodo letos v Vojvodini zasejali okrog 26.500 ha sladkorne pese.

Petletni plan meriniza-cije ovac so že presegli

V naši državi redijo več ko 11 milijonov ovac, tako da daje ta živinorejska panoga okrog 12% skupne vrednosti živinorejske proizvodnje. Število ovac, ki so jih nameravali umetno oploditi do konca 1961. leta, so že lani presegli, ko so oplodili skupno 1.588.600 ovac. Največje število merinizaranih ovac imajo v Makedoniji, sledijo pa ji Srbija ter Bosna in Hercegovina.

Nočni posnetek z ljubljanske železniške postaje

PROSTI ČAS

ličnih oblik zabavnega življenja športne delavnosti in oddiha.

Glede na to namen današnjega plenuma ni v tem, da iščemo enotne rešitve, temveč da mobiliziramo organizacije za vsestransko aktivnost v smeri čimboljše izkoriščenosti prostega časa na način, ki najbolje ustreza konkretnim pogojem vsake komunne in podjetja.

Ako hočemo govoriti o organiziranju kulturnega življenja in razvedrila, se moramo najprej ukvarjati s problemom materialne podlage. Z drugim besedami je recimo potrebno več kinematografov in delavskih domov, kakor jih imamo. Mi smo nekdaj tudi v najtežjih pogojih ilegalnosti borili za to, da bi delavci ustvarjali svoja kulturna središča, svoje domove. Danes, preobremenjeni z različnimi posli, nekako pozabljamo na to. Pozabljamo, da takšna kulturna zbirališča omogočajo delavcem ne samo boljše zabavo in razvedrilo, temveč tudi njihovo vsestransko razvijanje in usposabljanje za sklepanje o družbenih zadevah, za večji vpliv novih navad in pojmo-

vanj, za osvoboditev izpod podvedane miselnosti in psihologije, ki ima svoje korenine na vasi. Prepričan sem, da nismo izkoristili možnosti in sredstev podjetij ter komun za ustvarjanje takšnih kulturnih središč. Videli sem v Skopju delavski dom, ki so pri njegovi gradnji sodelovali tudi delavci s svojim delom in prispevki. Nad dva tisoč ljudi gre vsak dan skozi prostore tega doma, v katerem zelo mnogo delajo za strokovno in splošno izobraževanje delavcev in v katerem se razvija bogato kulturno in zabavno življenje.

V zvezi s kulturnim delom večinoma zlasti hotel baviti s problemom komercializacije umetnosti in umetnikov. Zdi se mi, da smo pri tem šli predač. Tudi jaz se strinjam, da mora socialistična skupnost ustvariti umetnikom nujne pogoje za ustvarjalnost, videti pa je treba tudi drugo stran kolajne. Tudi umetniki morajo kot državljani socialistične dežele čutiti dolžnost, da postane njihova umetnost zares lastnina širokih delovnih množic. Imamo pa umetnike, ki se le malo prizadevajo, da bi svojo umetnost

približali delavcem, da bi jo približali vsebinsko, oblikovno in prostorsko. Če pravim prostorsko, mislim na to, da morajo umetniki nekaj živatovati od svoje osebne udobnosti ter obiskovalci delavcev in industrijskih središč, v podjetjih in delavskih domovih. Ena izmed zaprek za doseg tega cilja je v tem, da skoro za vsak umetniški nastop zahtevajo vedno honorar, čeprav bi nekateri izmed teh nastopov morali umetniki razumeti kot svojo družbeno obveznost.

Čim bolj razviti in sprostiti amaterizem

Komercializacija tako imenovane vrhunske umetnosti daje tem slabše rezultate, ker smo razmeroma precej zapostavili amaterizem. Amaterskim društvom postavljamo danes tudi preveč visoke umetniške zahteve. Nam pa ni treba stremeti za tem. Potrebno je ustvariti pogoje, da se bodo ljudje v prostem času bavili s tistimi umetnostnimi panogami, ki privlačijo in zadovoljujejo, to pa bo obenem omogočilo tudi drugim članom kolektiva, da bodo poleg njih našli razvedrilo, da bodo na prireditvah in to-

varijskih večerih ustvarjali prijetno in pristno vzdušje. Razen tega je amaterstvo uvod v pridobivanje kulturnih navad, uvod v uporabljanje vseh tistih kulturnih in prosvetnih ustanov, ki jih danes imamo in ki naj predvsem služijo delovnemu človeku.

Kar se tiče telesne vzgoje in športa prav tako mislim, da se je tu treba predvsem prijetno ukvarjati, da bi ljudem nudili takšne oblike, kakršne jih najbolj privlačijo in za katere je največ realnih pogojev in vsaki posamezni komun.

Glede tega nismo doslej pokazali kakšne večje skrbi. Vzemimo samo beograjski primer. Beograjčani imajo malo pogojev za zimske športe, čeprav jim okolica nudi možnost za to. Z majhnimi sredstvi, toda s skrbjo in delavnostjo družbenih činiteljev bi lahko ustvarili v okolici mesta prilike za zimske športe. Prav ta problem bi morali Beograjčani reševati tudi poleti, ker je malo izletniških točk in podobnega.

V splošnem pa se problem telesne kulture in športa pogosto ne postavlja kot problem materialnih pogojev in možnosti, temveč zelo pogosto kot problem pomanjkanja ustre-

Tribuna »Dela«

SERGEJ THORŽEVSKIJ, TAJNIK TRGOVINSKE ZBORNICE ZA OKRAJ NOVO MESTO

Namenski komunalni skladi za trgovino

Čeprav v trgovini novomeškega okraja zaradi objektivnih in subjektivnih vzrokov še ni vse tako kot bi lahko bilo, ugotavljamo iz leta v leto dočlen napredek. Blagovni promet trgovskih organizacij stalno narasca. Realizacija petletnega perspektivnega načrta okraja je bila do konca leta 1959 izpolnjena s približno 84 odstotki. Od realizacije prometa v letu 1960 pa je odvisna izpolnitev petletnega plana že v štirih, namesto v petih letih. Vendar pa ugotavljamo, da je še vedno sorazmerno velik odliv kupne moči iz okraja drugam. Vzrok za to je v še vedno premajhnih prožnostih trgovine, ki ji primanjkuje dobrih strokovnih kadrov, nadalje v preslabi ali nepravilni zalozenosti tržišča z določenimi predmeti ter včasih iskanju konjunkturalnih dobičkov. Tako so kupci prisiljeni, da iščejo nekatere artikle v drugih krajih, kjer je večja zalozenost tržišča in seveda tudi večja izbira.

So pa tudi težave v tem, da mnoge gospodarske organizacije nimajo osnovnih pogojev za opravljanje normalnega prometa. Mislim predvsem na priročna skladišča, na preobremenjenost prodajal in prodajnega osebja zaradi prepočasnega širjenja prodajnih kapacitet, na povečan fizični obseg blagovnega prometa ob istih delovnih pogojih itd. Posledica tega je včasih nižja raven trgovskih uslug, nepotrebno čakanje, malomaren odnos prodajalcev do kupcev in podobno. Tem vprašanjem posvečamo zdaj vse večjo pozornost. Izpolnitev plana prometa sama po sili trgovska podjetja k boljši organizaciji dela in vse večjem zajemanju domače kupne moči.

Težave pa so zlasti v investicijski izgradnji. Nastaja že do-

ločno nesorazmerje v posameznih strokah med porastom prometa na eni ter modernizacijo in večanjem prodajnih zmogljivosti na drugi strani. Dejstvo je, da sedanji sistem delitve dohodka v notranji trgovini ne dovoljuje toliko akumulacije, da bi bila omogočena razširjena reprodukcija iz lastnih virov. Pričakovali smo določene spremembe v obliki delnega ali popolnega odstopa obračunane prispevka iz dohodka v korist skladov podjetij, vendar do tega letos ni prišlo. Zato je trgovina glede tega vezana mimo lastnih zlasti na določena družbena sredstva. Res je tudi, da vse do letos, ko smo se tega lotili, ni bilo regionalnih planov za razvoj trgovinskega omrežja, kar je znatno oteževalo izdelavo planov razvoja po posameznih letih.

Petletni perspektivni družbeni načrt je bil glede investicijske izgradnje v preteklih letih izpolnjen le s približno 50 odstotki. Opaziti pa je določeno odstopanje v sestavi investicij, predvsem v škodo gradbenih adaptacij lokalov. Vendar je učinek vloženih investicijskih sredstev zadovoljiv, saj so stroški, posebno pri novogradnjah lokalov, znatno pod republiškim povprečjem. Najboljši rezultati so bili tam, kjer je prizadevanje trgovinskih delavcev naleto na popolno razumevanje in pomoč ljudskih odborov. Kot primer naj navedem samo izgradnjo novega potrošniškega centra v Sevnici, kjer je v sestavi novih poslovalnic tudi prva samopostrežna trgovina v našem okraju.

Po investicijskem programu za leto 1960, ki ga je skupaj s Trgovinsko zbornico LRS, podjetji in ljudskimi odbori izdelala okrajna zbornica, je predvideno za investicije 360 milijonov din. Sprejeti družbeni plan za leto 1960 pa predvideva za trgovino samo 187 milijonov din investicij. Viri zanje so predvsem lastna sredstva trgovine, sredstva občin, republike in federacije. Vendar je v okrajnem investicijskem skladu zagotovljeno za trgovino in gostinstvo le 7 odstotkov razpoložljivih sredstev, v nekaterih občinah pa skoraj nič. Pojavlja se resno

vprašanje, kako priti do sredstev, vsaj za soudeležbo na republiških in zveznih natečajih. Res pa je, da je bilo ravno glede konkuriranja na investicijskih natečajih, ko so bili še boljši pogoji, mnogo zamujene, ker podjetja oziroma investitorji niso imeli izdelane dokumentacije. Ovir pa je bila tudi privatna lastnina zgradb, v katerih vs poslovni prostori trgovine. Ponekod pa nastaja ravno s strani trgovine bojazen pred prevzemanjem določenih obveznosti.

Trgovinska zbornica si je in si bo tudi v prihodnje prizadevala, da bi pri občinah formalizirala namenske komunalne sklade za trgovino, s čimer bi vsaj delno omilili sedanje stanje. Viri za te sklade bi bili predvsem najemnine za trgovske lokale in upravne prostore v trgovini in del povečanega prometa davka. O tem je razpravljala tudi Okrajni ljudski odbor, ko je sprejemal družbeni plan. Toda v letošnjem letu je možnost prometa davka zaradi peneče proračunske situacije odpadla, glede ostalega pa je bilo sprejeto ustrezno priporočilo občinskimi ljudskimi odbori.

Le z najtesnejšim sodelovanjem vseh neposredno odgovornih činiteljev, skupnim iskanjem vseh možnosti in virov bomo lahko pospešili investicijsko izgradnjo in izpolnili perspektivni načrt glede modernizacije in razširitve trgovinskega omrežja.

Neizkoriščena elektrifikacija?

Kdo bi izmeril, koliko nejevolje in jeze so že izrazili potniki na račun počasnosti in zastarelosti železniškega prometa. Nekatere pripombe in kritike so že stare, kot je stara večina železniških vozil in lokomotiv. Seveda pa gredo — čeprav zelo počasi — s časom naprej tudi železnice. Najnovejša tema, okrog katere se zdaj sujejo kritike, je hkrati tudi najmodernejša, saj gre na račun modernejših — elektrificiranih železnic.

Elektrifikacija na notranjski železnici napreduje silno počasi. Z deli so pričeli že leta 1954 in doslej elektrificirali vsega le 35 km proge. Železniško podjetje pa bi bilo v tem času sposobno dokončati vsaj 150 km, če bi bila seveda na razpolago potrebna sredstva.

Jedro problema je v tem, da ni — pa čeprav je električno omrežje podaljšano od Postojne do Verda, od tega prav nobene koristi. Se več — zaradi tega trpi skupnost celo škodo.

Ko se z Reke pripeljeta do Postojne, vas tam doleti precejšnje presenečenje. Električno lokomotivo zamenjajo s parno in potem se v dimu in sajah približa vlak dalje proti Ljubljani. »Zakaj vendarle ni potegnili električne lokomotive še naprej, če je z onimi žicami nad železniškimi tirji vse v redu? Vrag vzemi takšno elektrifikacijo, pa čeprav bi bila izpeljana vse do Ljubljane, ko pa od nje ni nikakršne koristi!« krepko zarobiti nezadovoljni potniki.

Parne lokomotive tako dan za dnem že nekaj let zaporedoma sopihajo pod električnim omrežjem. Para in dim se lepita na omrežje in oksidacija kvarijo drago napeljavno. Vloženi kapital se ne obrestuje in na ta račun je vsako leto okrog 50 milijonov dinarjev izgube. Račun pa tudi pokaže, da je vsako leto samo na odseku med Postojno in Logatec parna vleka za 76 milijonov dinarjev dražja od električne. Če pa bi upoštevali celotni odsek Postojna—Ljubljana, pa bi znašal prihranek pri gorivu na elektrificirani progi 200 milijonov dinarjev.

Če bi hoteli vpeljati električno vleko vsaj na odseku Postojna—Logatec, bi za to nujno potrebovali štiri električne lokomotive. Če pa bi vse do Borovnice opustili parno vleko, bi bile potrebne še nadaljnje tri lokomotive, torej skupno 7 lokomotiv. Vendar pa se, kot kaže, tudi v letoš-

njem letu stanje ne bo nič izpremenilo.

Primer je dovolj zgovoren in opozarja, kako škodljivo je takšno nenačrtno širjenje elektrificiranega železniškega omrežja. Menda pa bo primer le dal, pa čeprav precej drago šolo za vnaprej. Hkrati z elektrifikacijo bi bilo namreč nujno potrebno misliti tudi na pravočasno nabavo električnih lokomotiv.

Odgovorne ljudi pri jugoslovanskih železnicah torej zadene vsa krivda za takšno nenačrtno ravnanje.

Medtem ko so z elektrifikacijo notranjske proge pričeli že 1954. leta, so šele 1957. leta sklenili pogodbo za uvoz električnih lokomotiv iz Italije. Če pogodba je bila torej sklenjena prepozno, potem pa se je morda po nepotrebnem zakasnila še dobava. Nekaterim našim strokovnjakom se je namreč zdelo, da je potrebno za naše razmere nekoliko spremeniti preizkušeno vrsto električnih lokomotiv, ki jih uporabljajo na italijanskih železnicah. Načrtov za tehnične spremembe pa niso dostavili pravočasno in se potem so bili ti načrti premalo dovršeni.

Letos bo končno vendarle prispelo iz Italije prvih 10 električnih lokomotiv, ki pa jih bodo uporabljali na elektrificirani progi Reka—Srbske Moravice, kjer so potrebe prav tako velike.

F. Jeras

Železniški vozni red v esperantu

Letošnji vozni red jugoslovanskih železnic bo imel razen besedila v našem in francoskem jeziku tudi prilogo v esperantu. V tem mednarodnem jeziku bodo natiskali napotila za branje voznega reda, znakov, predpisov o rezervaciji sedežev, cene voznih kart, carinskega postopka itd. Naša dežela je tretja na svetu, ki bo natiskala železniški vozni red v esperantu. Doslej so ga izdali samo železnice v Nemčiji in na Poljskem.

OTVORITEV SPOMLADANSKEGA DELA NOGOMETNEGA TEKMOVANJA V SCL

V II. ZVEZNI LIGI SO SE TUDI SPOPRIJELI DRUGI

Prvi dobički

Za prvenstvenimi žogami so startali včeraj tudi v SCL. Po dolgem zimskem odmoru so se moštva ogledovala brez resnih računov in naprej. Izidi so to tudi potrdili. Ob pol izkupička sta bila Ljubljana in Kladivar, pa tudi Maribor niso najbolj zadovoljni. Trojica Branik, Kladivar, Rudar se naprej drži na vrhu lestvice.

Branik - Nova Gorica 2:0 (1:0)

Maribor, 20. marca. — Prva spomladanska prvenstvena tekma je prišla v Ljudski vrt kakih 3000 gledalcev. Branik pa se proti bankeškemu sistemu gostov iz Nove Gorice ni mogel znajti in je zmagal samo 2:0 (1:0). Obramba in krilska vrsta belo-črni sta svoj napad kar naprej zalagala z uporabljenimi žogami, ki pa jih nespretni napadalcji niso znali izkoristiti. Vsa napadna vrsta je bila zelo zanesljiva, da celo Lamza je bil le senca samega sebe. Tako so se gledalci in igralci morali zadovoljiti le z dvema zadetkoma, ki sta padla takole: v 10. min. je Kramar poslal z levega krila pred gol visoko žogo, Blaznik na njej je pokazal pot v mrežo. V 75. min. je Kramar streljal prosti strel. Rojnik pa je bil uspešen — z glavo.

Regally, za Kladivar pa v zadnji minuti Hočevar. Pred okrog 400 gledalci je sodil Jančkovski iz Maribora.

Grafičar: Blatnik, Mihčič, Jankovič, Tugar, Jovanovič, Cebular, Porenč, Fischer, Podobnik, Regally, Drmaš.

Kladivar: Benčič (Cafuta ID), Vodeb, Coklič, Radič (Hočevar), Marinc, Stor, Adžić, Zajc, Segar, Hribernik, Cafuta I.

V prvem delu igre je bila tekma enakovredna, medtem ko je Grafičar v drugem delu igral nekoliko bolj. Ljubljancani so danes zamudili priložnost, da bi krepko premagali enega izmed kandidatov za osvoboditev prvega mesta. Kladivar je bil prekomerno igran srečno izveleč neodločen izid.

LESTVICA

Branik	12	9	1	2	54:11	19
Kladivar	12	8	2	2	39:29	18
Rudar	12	7	1	4	35:11	15
Triglava	12	7	0	5	29:24	14
Maribor	12	6	2	4	26:17	14
Sobota	12	6	2	4	30:22	14
Ljubljana	12	6	1	5	28:25	13
Krim	12	3	4	5	11:26	10
Ilirija	12	4	1	7	13:23	9
Nova Gorica	12	2	3	7	27:39	7
Grafičar	12	1	4	7	9:37	6
Izola	12	0	5	7	12:36	5

Grafičar - Kladivar 1:1 (0:0)

Celje, 20. marca. Prvenstvena nog. tekma SCL med Grafičarjem in Kladivarjem iz Celja se je končala neodločno 1:1 (0:0). Za Grafičar je bil uspešen v 25. minuti

Sobota - Maribor 6:4

Murska Sobota, 20. marca. — V prvenstveni tekmi SCL je domača Sobota krepko premagala moštvo Maribora 6:4 (4:3). Tekma je bila lepa do odmore, pozneje pa tudi groba. Sobota: Norčič (Džurinek), Dozet, Kološa, Zorec, Skalar, Norčič, Sečko, Potončnik, Sorotar, Maucet, Vrvanec. Maribor: Babič Ferš, Degen, Rajniger, Kradč, Kek, V. Breznik, Čeh, K. Breznik, Vidic, Frančič.

Strelci za zmagovalce: Manček v 5. in 18. min., za goste pa: V. Breznik v 75. min., K. Breznik v 30. ter Vidic v 42. in 70. minuti (enajstmetrovka). Sodnik: Orel iz Maribora.

Predtekma mladincev Maribor: Sobota 6:1 (2:1).

Rudar - Ilirija 2:0 (0:0)

Trbovlje, 20. marca. Gostje so v prvem polčasu zaradi boljše telesne držljivosti prevladovali na igrišču, po odmoru pa je boljše igral igral Rudar. Domačinom je bilo zmagaj prekomerno oskrijeno, ko je moral v 75. min. Čretnik zaradi poškodbe zapustiti igrišče. Šele tedaj je obramba gostov klonila pred domačinimi napadali.

Rudar: Hauptman, Lenič, Stosić, Lamovec, Pristov, Perc, Irt, Breznikar, Oprešnik.

Ilirija: Porenta, Čretnik, Hočevar, Rednjak, Sočan, Podlipnik, Brenac, Marčun, Pirč, Džekić, Skočić.

Gledalcev: 800, sodnik Božičev (Mrb) dober. Strelci: Breznikar in Oprešnik v 82. min.

Predtekma mladincev: Rudar: Ilirija 4:0 (2:0).

Triglava - Krim 3:0 (1:0)

Kranj, 20. marca. — Nogometni domačega Triglava so danes premagali ljubljansko enajstotnico Krima 3:0 (1:0) z gol, ki sta jih dala Blahelčič v 4. ter Kraševac v 53. in 59. min. Dobro je sodil Hribšek iz Maribora. Gledalcev okrog 700.

Krim: Jazbinšek, Malec, Okretič, Campa, Cesen, Gabrovšek, Kržin, Skrabar, Marjanovič, Toml, Valjavec.

Triglava: Brezar III, Stular, Stravs, Cebuli, Brezar II, Mesarič, Mihelčič, Tomič, Brezar I, Krasov, Vre, Šnikar.

Tekma ni bila lepa, predvsem zato, ker so se nekateri igralci fizično obdelovali. Pred odmorom sta bila nasprotnika enakovredna, po odmoru je bil Triglav celo boljši. Domačini so se popravili v drugem polčasu, zlasti prvih 15 minut, ko so v nekaj minutah dali še dva gola.

Ljubljana - Izola 2:2 (1:1)

Ljubljana, 20. marca. Prva prvenstvena nogometna tekma na Stadionu v Sisku med Ljubljano in Izolo se je končala neodločno 2:2 (1:1). Gole so dosegli: v 5. in 67. Karadžić za Izolo ter v 7. Belič in 85. Boršat za Ljubljano. Sodnik je Radonić iz Ljubljane, gledalcev okoli 400. Vreme hladno in vetrovno, igrišče dobro za igranje.

Ljubljana: Istenič, Kožuh, Trnko, Nikič, Dukič, Herman, Berčič, Rezar, Belič, Bogataj, Stojanovič.

Izola: Lesjak, Erec, Černe, Kovaleč, Jerkovič, Sosti, Božič, Milosavljevič, Karadžić, Kostić, Tomič.

Ljubljana je bila ves čas igrane boljše nasprotniki. Gostje pa so se uspešno branili in sem in tja tudi nevarno napadli. Tudi po da-

MIHAJLOV - 13,6

Leningrad, 20. marca. — V zimskem stadionu je sovjetski atlet Mihajlov preteklet 110 m z ovirami v času 13,6, kar je nov sovjetski rekord za dvo-rane.

RIM. — V italijanskem nogometnem prvenstvu vodi po XXIII. kolu turinski Juventus z 38 točkami pred Fiorentino (34), Milanom (33), Interom (29), Spalom 26 itd.

Barranquilla. — V finalu mednarodnega teniškega turnirja Kolumbije je Brazilski Bueno zmagala proti Anglezinji Haydon 6:2 (6:2), med moškimi je Avstralec Fraser premagal rojaka Candia 4:6, 8:6, 6:1.

Multise. — Nemški rokoborci so v grško-rimskem slogu zmagali nad francoskimi 11:5.

Jovanović prvi v Aleksandriji

ALEKSANDRIJA, 20. marca. — V finalu velikega mednarodnega teniškega turnirja je Jugoslovian Bora Jovanović premagal angleškega reprezentanta Bobbyja Wilsona v treh nizih 6:4, 7:5, 6:3 in tako osvojil prvo mesto. Jovanović, ki je na tem tekmovalju premagal tudi najboljšega evropskega igralca Italijana Pietrangeli, je s tem po mnogih letih zastoj v jugoslovanskem tenisu znova priboril pomembno mednarodno lovoriko. S tem uspehom pa se je 20-letni Zagrebčan uvrstil med evropsko elito, v kateri sodi zaradi mladosti, med največ obetajoče rekte.

ODLIČNI MLADINCI OLYMPIE

Trst, 20. marca. — V vele-sejski dvorani so obiskovalci mednarodnega košarkarskega turnirja doživeli neprijetno in prijetno presenečenje. Sprva so bili neprijetno presenečeni, ker so jugoslovanskega državnega prvaka Olympio zastopali samo mladinci tega kluba, pozneje pa se je razpoloženje sprevrglo, saj so ti mladi igralci pokazali odlično igranje in so v prvih dveh nastopih premagali članke državne prvake Avstrije in Švice.

Prvi dan je Olympia zmagala proti Unionu Babenberg z Dunaja 52:45 (25:24). Ljubljancani so si že takoj v za-

četku pridobili naskok, ki so ga naenkrat izgubili v prvem polčasu. Za Olympio so igrali: Lavrenčak, Lotrič, Vavpetič, Weibl, Samaluk, Oblak, Gagel, Murko, Sok, Baletin, Bassin in Tomori. V drugi tekmi je italijansko prvo ligasko moštvo Ignis premagalo švicarskega prvaka Uranijo iz Zeneve 63:49 (33:19).

Drugi dan turnirja je Olympia premagala Uranijo 70:67 (30:29). Ignis pa Babenberg 65:589 (25:25). Zadnji dan turnirja sta na sporedu odlični igranje za prvo in drugo mesto med Ignisom in Olympio ter za tretje in četrto med Uranijo in Babenbergom.

SKRB ZA MODEL

Zdaj pa navzgor

Odred je v Zagrebu dobil dve zelo potrebni točki pri Elektrostroju

V repriji pomladanskega dela tekmovalja v zahodnem delu II. zvezne lige je poskrbel za »ožjo« senzacijo včerajšnje nedelje ljubljanski Odred, ki je gostoval v Zagrebu. V srečanju z Elektrostrojem — pa čeprav zadnjim med vsemi — je osvojil obe točki in se za spoznanje odmaknil iz nevarnih voda. V osredju so slej ko prej Split, Trešnjevka in Borac.

ODRED : ELEKTROSTROJ 2:1 (0:0)

Zagreb, 20. marca. — Na igrišču Lokomotive na Kajzerici je nogometna enajstotica ljubljanskega Odreda bolj ali manj nepričakovano premagala neposrednega tekmečala za odhod iz lige domači Elektrostroj 2:1 (0:0). Gole so dali: Oblak v 47. minuti, Jaguš v 89. minuti. Pred nekaj sto gledalci je dobro sodil Botič iz Valjeva.

Elektrostroj: Skorič, Petrovič, Žegarac, Sakač, Sak, Pe-

trinec, Šaban (Valenčak), Horvatić, Jaguš, Rožman, Erič-gonja.

Malostevilni gledalci so se jeli razhajati že pred odmorom, saj je bilo vreme zelo hladno, prave borbe pa tako ni bilo na igrišču. Edino v začetku in ob koncu drugega polčasa so bili razpleti nekoliko živahniji. V 47. minuti je Oblak z ostrim udarcem po zemlji z 10 m daljave zadel mrežo, kar je bil znak za splošno ofenzivo. V zadnjih minutah so vsi igralci Elektrostroja prešli v napad, pri čemer je vodja napada Jaguš najprej dvakrat zapored zgrešil cilj, tretjič pa res ukanil odličnega vratarja Babnika od kratkih 6 m daleč. Ta splošni napad pa se je nazadnje maščeval tudi Elektrostroju. Pri-sebni Brezigar je v trenutku, ko so že vsi pričakovali, da se bo tekma končala neodločno, z roba kazenskega prostora nenadoma poslal zavito žogo prek vratarja Šolića v gol in spremenil ta remi v zmago. Ljubljancani so zmago za-

služili, ker so bili aktivnejši, nasprotnik pa je imel več priložnosti za gol. Edino pohvalo zaslužijo trije možje: oba vratarja in sodnik.

Variks - Split 1:2 (1:0)
Proleter - Igman 2:1 (2:0)
Železničar - Lokomotiva 1:0 (1:0)
Šibenik - Borac 2:1 (2:0)

II. ZVEZNA LIGA	13	10	0	3	37:15	20
Trešnjevka	13	9	0	4	31:19	18
Borac	13	8	1	4	27:20	17
Šibenik	13	8	0	5	24:20	16
Železničar	13	7	1	5	29:17	15
Proleter	13	5	2	6	21:21	12
Zagreb	13	5	2	6	30:35	12
Variks	13	5	2	6	17:21	12
Odred	13	5	0	8	15:23	10
Igman	13	4	1	8	18:25	9
Lokomotiva	13	3	2	8	18:27	8
Elektrostroj	13	3	1	9	13:26	7

II. ZVEZNA LIGA (vzhod)
SUTJESKA : SREM 2:1 (0:0)
RADNIČKI (K) : NAPREDAK 1:0 (0:0)

RADNIČKI (N) : POBEDA 2:2 (0:0)

RADNIČKI (S) : PROLETER (Z) 4:0 (3:0)

SPARTAK : NOVI SAD 2:1 (0:1)

VARDAR : MAČVA 0:0

NOV SVETOVNI REKORD V METU KROGLE NIEDER - 19,45 m!

STANFORD, 20. marca. Na atletskem tekmovalju je ameriški metalec krogla Bill Nieder dosegel nov svetovni rekord v metu krogla z rezultatom 19,45 m, s katerim je za 7 cm izboljšal nedavni rekord met Američana Longa. Nieder je star 29 let in je bil na olimpijskih igrah v Melbournu drugi za O'Brienom. Njegov doslej najboljši rezultat je bil 19,12 m.

II. KOLO V I. ZVEZNI LIGI

Crvena zvezda vodi dalje

Drugo kolo v I. zvezni ligi se je končalo najbolj presenetljivo za novosadsko Vojvodino, ki je morala enajstotici Rijeke doma prepušiti obe točki. Pri vseh ostalih tekmečih tega kola ni bilo težko uganiti zmagovalca. Zelo siabo je potekala tekma med Crveno zvezdo in Beogradom, kjer so grdo teptali nogometna pravila. V vodstvu ni nobenih opaznih sprememb; najboljši so razporejeni po starem zaporedju: Crvena zvezda, Dinamo, Partizan.

BEograd : CRV. 1:2 (1:2)

20.000 gledalcev, strelci - Kostić in Zebeć za CRV. Mladenović za Beograd, sodnik - Bajčić iz Beograda.

Crvena zvezda je igrala dobro samo v začetku. Prvi gol so Beograjčani dosegli takoj v začetku, kar je moštvo dalo preveč samozavesti. V 38. min. je Spajić zastreljal enajstmetrovko. V 62. min. se je zapletlo, ko je sodnik izklučil iz igre igralca Beograda Milorada Milutinovića ter Zebeća in Sekularca. V 74. min. pa je poslal v slatčnico še Banovića. Sodnik Bajčić je zagrešil celo vrsto napak.

HAJDUK : VELEŽ 2:0 (1:0)

10.000 gledalcev, strelci - Papeč v 44. min. in Anković v 65. min. Sodnik Erlih iz Ljubljane.

Hajduk je tudi brez Vukasa in Bega zaslužen osvojitvi obeh točk. Čeprav so bili podrejeni pa so Mostarci večkrat nevarno napadli. Sodnik je zaradi namernega udara izključil Veleževega igralca Re-parja.

SLOBODA - RADNIČKI 1:4 (1:3)

Tuzla. — 7000 gledalcev. Strelci: v 3. min. Pavlović, v 20. in 22. Pe-

taković, v 53. Prilincević za R. ter v 37. Marković za S. Sodil Mikulan iz Zagreba.

Radnički se je revanširal za jesenski poraz. Enajstotica je igrala prodorno, domača pa v širino, po-časno in zapleteno. Vratar Slobode je imel slab dan.

DINAMO - SARAJEVO 1:0 (0:0)

Zagreb. — Gledalcev 18.000. Sodil dr. Guglić iz Skopja. Strelci: Ma-tuš v 67. min.

Dinamo je nastopil brez Pašića in Lipošinića, ki sta poškodovana, ter Jerkovića, ki je kaznovan. Z golom, ki so ga Zagrebčani zali bili po sreči v 61. min., je zagreb-sko moštvo tudi zmagalo, čeprav ni zadovoljilo. Igra je bila groba, za kar sta krivi obe moštvi. V prvem polčasu so bili vsi na igrišču enakovredni, po odmoru pa je bil Dinamo boljši.

VOJVODINA : RIJEKA 1:2 (1:1)

Novi Sad. — 9.000 gledalcev. Sodil Nedeljković iz Skopja. Strelci: Takač v 34. min. za V., v 11. in 56. min. Radaković.

Reka je zmagala nepričakovano, toda povsem zaslužen. V prvem

polčasu je bila igra enakovredna, v drugem delu pa so gostje pokazali pravo ekshibicijo. Vojvodina je bila po drugem голу kot razbita četa.

I. ZVEZNA LIGA

Crvena zvezda	13	9	2	2	23:11	20
Dinamo	13	8	3	2	29:18	18
Partizan	13	7	3	3	28:16	17
Vojvodina	13	6	4	3	21:10	16
Hajduk	13	6	2	4	30:13	15
Radnički	13	5	3	5	19:16	13
Velež	13	5	3	5	16:22	11
Sarajevo	13	4	3	6	14:21	11
Beograd	13	4	4	6	14:19	10
Rijeka	13	4	1	8	15:37	9
Sloboda	13	3	3	7	9:26	9
Budućnost	13	2	3	8	20:28	7

Okrajno kegljiško prvenstvo v Mariboru

Maribor, 20. marca. — Na kegljiš-ki konstruktorja se je začelo okrajno kegljiško prvenstvo za posameznike. Nastopilo jih bo 100, od katerih jih je danes prvih 37 opravilo dvakrat po 200 ločajev. Vrstni red je za zdaj tak. Hroščič (Maribor) 1573 (805, 870), Znidarčič (Tekstilci) 1559 (841, 818), Zunko (Tekstilci) 1549 (837, 783), Fundak (Lokomotiva) 1526 (782, 844), Skvarča (Kovinar) 1618 (795, 823), Mohorac (Branik) 1599 (798, 801) itd.

Mariborski Branik je priredil klubsko prvenstvo v krosu, ki se ga je udeležilo 60 tekmovalcev in tekmoval- Frank. Med pionirji sta bila najboljša

Frank in Hadžević, med mladinci Fosaarič, pri članih pa je za 2000 metrov dolga pot zmagal Kravarič s 5:40,8 pred Polnerjem 5:47,8.

V Trbovljah sta bili dve prijateljski rokometni tekmi: Rudar: Radec 30:7 (15:4) in Rudar: Celje 34:11 (14:5).

Pariz. — Po nedeljskem kolu v nosmetnem prvenstvu vodi ta čas Reims s 47 točkami (iz 30 tekem) pred Nimesom 46 (31), Racingom 40 (30) itd.

Dunaj. — Po 17. zavrtljaju vodi v avstrijskem prvenstvu v nosmetnu dunajski Rapid z 29 točkami pred Vienno 26, Wionersportklubom 25 itd. Antwerpen. — V prijateljski odbojarski tekmi je Belgija zmagala nad Nizozemsko 3:2.

DRŽAVNO SAHOVSKO PRVENSTVO

Rezultati XVI. kola

Sofrevski : Matulović — prek.
Glugorić : Bertok — remi
Puc : Čirić — prek.
Damjanović : Tot — prek.
Vuković : Bulat — prek.
Parma : Smederevac — remi
Minic : Knežević — remi
Kozomara : Udovčić — prek.
Trifunović : Janošević — remi

ROKOMET V PTUJU

Ptuj, 20. marca. — V mestu ob Dravi je bil danes pisan rokometni spor. Gostovali so igralci iz igrale Varčeka iz Varadina, ki so proti domači Dravi spravili po eno zmago in poraz. Ženska tekma se je končala z uspehom domačink 5:4 (1:1), pri moških pa so Ptujčani tekmo izgubili 14:15 (4:8). V tekmah za jugoslovanski pokal so bili izdi tak: Drava II: gimnazija 7:15 (4:6), vajenska šola: trgovska šola 12:10 (8:2), gimnazija II: Dijaški dom II 15:8 (8:1). A. P.

V tekmovalju za zlato puščico je v Pomurju streljalo 1500 članov strel-skih dručin. Na nedeljskem okrajnem prvenstvu pa so se pomerili še občinski prvaki iz 20 najboljnih pomurskih strelcev iz 11 dručin. Zmagal je Medved (Kovinar) s 513 krogi (od 600 možnih) pred Činčem (Obrtiki) 511.

V prvem kola pomurske rokometne lige je TVD Partizan Murska Sobota zmagal nad domačim učiteljskim 34:17 (16:6). Tekmo je sodil Pobač pred 200 gledalci.

OBJAVE OBVESTILA OBJAVE

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA

NOCNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBIŠKE NA BOLNIŠKOVEM DOMU OD 20. DO 7. URE ZJUTRAJ, OB NEDELJAH IN PRAZNIH VES DAN

Zdravstveni dom Moste:

Zdravstveni dom - Moste, Prvomajska 11, tel. 31-339.

Zdravstveni dom Center:

Dr. Podobnik Jože, Miklošičeva c. 24, tel. 30-131. Za obiske otrok kličite isto številko.

Zdravstveni dom Vič:

Dr. Grapar Stane, Kogejeva 5, tel. 23-372.

Zdravstveni dom Rudnik:

Dr. Postržin - Škerit Silva, Priateljstva 9, tel. 21-538. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom Šiška:

Dr. Lapajne Marija, Cernetova 31, tel. 22-831.

Zdravstveni dom Bežigrad:

Dr. Lapanja Zdenko, Lavričeva 5-4, tel. 31-225. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-860.

OBIŠKOVALCE PLANISKEGA REGIJA obveščamo, da bodo na prireditelneve prostoru v Planici festine, tople in hladne pijače v prodaji v različnih količinah. Povečanje opazujemo, da se bodo tam lahko oskrbeli s toplimi enolončnicami. Vodišča šolskih in drugih skupin lahko v hotelu »Dom v Planici« (tel. 955-18) naročijo vnaprej cene enolončnice, katero bodo nudili na prostem.

Gostinska zbornica Kranj

JOZETU CENTI za diploma na AVV

festinatu: Marjetka, Božo in Tita.

PREDAVANJA

Institut za fiziko univerze v Ljubljani prireja v sodelovanju z nuklearnim inštitutom »Jožef Stefan« diplomski tečaj o uporabi radioaktivnih izotopov. Predavanja so vsak dan od 8. do 12. ure v predavalnici kemijskega inštituta »Boris Kidrič«, Hoidiščeva ulica 19. Otvoritev bo danes ob 10. uri. Predavanja so javna.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Ponedeljek, 21. marca, ob 19.30:

Molier: Don Juan, Abonma T. (Preostale vstopnice so v prodaji.)

Torek, 22. marca, ob 19.30: Rose-Budjuhn: Dvanajst porotnikov, Abonma ZS. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca, ob 19.30: Molier: Don Juan, Abonma G. (Preostale vstopnice so v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca, ob 19.30: Bor: Zvezde so večne, Abonma F. (Preostale vstopnice so v prodaji.)

Petek, 25. marca, ob 19.30: Križev: Areteja, Abonma K. (Livio in Klaro igra D. Pockajeva. Preostale vstopnice so v prodaji.)

Sobota, 26. marca, ob 19.30: Rose-Budjuhn: Dvanajst porotnikov, Abonma B. (Preostale vstopnice so v prodaji.)

Nedelja, 27. marca, ob 19.30: Rose-Budjuhn: Dvanajst porotnikov, Izven in za podeljele. Opozarjamo na današnje izven.

MARIBOR

DEŽURNA LEKARNA:

Ponedeljek, 21. 3. 1969 lekarna »Tabor«, Trg revolucije 3.

KINO

UNION: amer. barvni film: »KRALJ IN JAZ«.

PARTIZAN: amer. barvni vstopnice so v prodaji. »WOBY DICK«.

UDARNIK: zah. nemški film: JAZZ. LJUBEZEN IN PESEM.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 21. marca ob 19.30: Svetnarski: ARARAT, Red LMS-BELI.

Torek, 22. marca ob 19.30 uri: Verdi: TRIBADUR, Red ZIS.

Ob 19.30 uri: Remcek: MRTVI KU-RENT, Red LMS-PLAVI.

RADIO

5.00 - 8.00 Preno sporeda RTV Ljubljana.

8.00 - 8.05 Domače vesti.

8.05 - 8.30 Objave, zabavna glasba in reklame.

8.30 - 9.00 Pisan sporod slovenskih narodnih pesmi.

Preno: sporeda RTV Ljubljana.

14.35 - 15.00 Zeleni ste - poslušajte!

15.00 - 17.00 Preno sporeda RTV Ljubljana.

17.00 - 17.10 Domača poročila.

17.10 - 17.20 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame.

17.30 - 17.40 Mi in vi o športu.

17.40 - 18.00 Kolik plesnih melodij.

18.00 - 24.00 Preno sporeda RTV Ljubljana.

Izdaja in tiska: Casopisno podjetje DELO, Ljubljana, Tomšičeva 1-3. - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva 3, telefoni: 23-522 do 23-525. - Oglasi oddelek: Ljubljana, Titova c. 7, telefoni: 21-896. - Naročniški oddelek: Ljubljana, Titova c. 7, telefon: 20-463. - Poštni predal 29. - Brzjavni naslov: DELO Ljubljana. - Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana 600-704/1-376. - Mesečna naročnina 300 din. - Rokopisov ne vračamo.

abonmajsko predstavo Križevnega

»Areteja«. Vstopnice so v prodaji pri dnevnih blaginji v Operi in zvečer pol ure pred predstavo v Drami.

OPERA

Ponedeljek, 21. marca zaprt.

Torek, 22. marca ob 19.30: Balet: Ravel: Daphnis in Chloë, von Einem: Princess Turandot, Abonma C. (Vstopnice veljajo od 15. t. m. in so še v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 19.30: Balet: Ravel: Daphnis in Chloë, von Einem: Princess Turandot, Abonma C. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 19.30: Masenet: WERTHER, Abonma U. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 19.30: Puccini: TOSCA, Gostovanje Attilia Planinska. Izven in za podeljele.

Sobota, 26. marca ob 19.30: Rossini: SEVILJSKI BRIVEC, Abonma P. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 10.: Hristič: OHRIDSKA LEGENDA, Za II. Bolni mladinski abonma. (Stojšča v prodaji.)

MESTNO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Gledališka pasaža

Torek, 22. marca ob 19.30: M. Frank, Sreča na kredit, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 19.30: M. Frank, Sreča na kredit, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 19.30: M. Frank, Sreča na kredit, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 19.30: M. Frank, Sreča na kredit, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 19.30: M. Frank, Sreča na kredit, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 19.30: M. Frank, Sreča na kredit, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sreda, 23. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Cetrtak, 24. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Petek, 25. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Sobota, 26. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

Nedelja, 27. marca ob 20.30: M. Bor, Pajčolan iz mesečine, Abonma T. (Slojišča in galerijski sedeli v prodaji.)

TRGOVSKO podjetje »Svila«, Ljubljana, Trubarjeva 1 sprejme trgovske pomočnike-ke za trgovino.

2345-1

PREVZAME mesto trgovskega pomočnika po katerikoli republiki in po lastno vozilo. Ponudbe Delo, Celje pod 18476.

P 554-2

ISCEN mesto upravnika (oskrbnika) počinjskega doma v Slovenskem primorju. Upokojevo se praktično gostinstvu, žena kuharica. Naslov Delo, Celje.

P 553-2

ISCEN mesto trgovskega pomočnika kjerkoli. Naslov Delo, Celje pod Solidene.

P 552-2

JAWA, 250 cm, v brežibnem stanju prodam. Strajnar Tone, Jesenice, C. Tavčarja c. 3.

P 557-4

PRODAMO večjo količino starih, rabljenih jata vrec, plastičnih starih, dob od mleka in kartonskih starih (dimenzija 40x120 cm).

Ugodni pogoji. V poštev pridejo tudi zastarali, Tovarna, možnih in Dimitrija iz opere Boris Godunov - (Eugenia Zareska, Nicolai Gedda) - G. Puccini: 4. dejanje opere Manon Lescaut (Renata Tebaldi, Mario del Monaco) - M. Kogor: Zaključni prizor 1. slike II. dejanja, medigra ter duet Francisce in Lorenza od katalufaku iz opere Črne maske (Vanda Gerlovik, Sami Smolnik, 17.10. Srečno vozniki! (soferjem na pot): 18.

Po sledovih pekinškega človeka

Kitajski antropologi name-
ravajo ponovno raziskovati na
področju, kjer so pred deset-
letji našli kosti, iz katerih so
sestavili okostje tako imeno-
vanega pekinškega pračloveka.

Kakor je znano, so okostje
pekinškega človeka sestavili
iz kosti, ki so jih našli v jami
Su Ku Cien nedaleč od Pekin-
ga. Na tistem področju so raz-
iskovali v obdobju 1929-1937,
našli pa so dele lobanj, čelju-
sti in drugih človeških kosti.
Iz teh kosti so sestavili okost-
je dotlej neznanega pračlove-
ka, ki je dobil ime pekinški

človek, ker je živel v okolici
sedanjega Pekinga. Antropolo-
gi sodijo, da so živelata bitja
približno pred 300.000 leti.

Vse te kosti so hranili na
pekinški medicinski fakulteti.
Med drugo svetovno vojno so
posamezne kosti in okostje pe-
kinškega človeka poslali v
ZDA, ker so menili, da bodo
tam bolj na varnem. Spravili
so jih v tri plumbirane zaboje
in jih vkrkali na ameriško čez-
oceansko ladjo »Predsednik
Harrison«. Decembra 1941 pa
je ladja nasedla na peščinah
pred Sanghajem. Japonci so
ujeli vsa posadka.

Posamezne kosti skupno z
okostjem pekinškega človeka
so takrat izginile brez sledu.
Ze takrat jih je iskala japon-
ska policija, po drugi svetov-
ni vojni pa so nadaljevali iskanje
pod mednarodnim
nadzorstvom, vendar niso mo-
gli ugotoviti, kaj se je zgodilo
s tistimi kostmi.

Zdaj se skupina kitajskih
antropologov spet odpravlja v
jamo Su Ku Cien, ki je odda-
ljena od Pekinga 80 km. Po-
novno bodo preiskali vse vot-
line, kjer so pred desetletji
naleteli na kosti pekinškega
človeka, ki je živel pred 3000
stoletji.

Avtomati s knjigami

V večjih mestih po svetu že
stojijo na prometnih točkah
avtomati, v katerih ljudje ku-
pujejo znamke, cigarete in po-
dobne reči. Sredi Dunaja pa so
nedavno postavili avtomat, ki
prodaja knjige. V izloženem
okencu so razporejene vse raz-
položljive knjige, zraven pa je
naznačeno, koliko denarja v
ustreznih kovancih je treba
vreči v avtomat. Potem dobi
kupec zavito knjigo in tudi
morebitni drobci v posebni
vrečici pod platnicami.

LUCIEN
CHAUVEY

OTROKA V PRISTANIŠČU

RISE
DRAGO
STRMEC

172. Sprva se družba ob novoletni mizi ni mogla
razvrediti. Peppo je, kot neštokrat, mislil na svoj
stari dom in na pogrešanega sina. To je tudi za-
upal mladim gostom in dodal: »Vesel bi bil, če
bi vedel, da tudi moj Juanito praznuje Novo leto
v družbi tako dobrih, poštenih prijateljev, kakrš-
ni ste vi.« Za odgovor ga je Desi objel okrog
vratu.

173. Tudi besede drugih Malabarcev so Peppu
razvredile. Kmalu je zabaval mlade goste in raz-
diral sale, da so se vsi veselo smejali. Kar na le-
pem je v prostoru ugasnila luč. »To bo dedek
Mraz...« so Malabarci skrivnostno pošepetali
Desiju. In res — ko se je luč prav tako nenadoma
spet prižgala, je žarela na mali mizi ob steni pre-
lepa novoletna jelka.

174. Razsvetljevale so jo drobne, pisane pobar-
vane žarnice — napeljava je bila mojstrsko delo
električarja Buče — pod vejami pa so vabila De-
sija darila: lesene igračke, sladkarije, jopica, ka-
pa in rokavice, ki jih je bila v bolnišnici za brat-
ca spletla Julka, kateri se je zdravje res obračalo
na bolje. Desi je vriskal od veselja, ko je vse
pregledoval.

Biševska, modra jama

PRAVILNI ODSEV SONČNIH ŽARKOV, KI SE ODBIJAJO OD MORSKEGA DNA

V naših prospektih in turističnih vodičih večinoma
zaman iščete opis Biševske jame. Le tu in tam je zapi-
sano: »Jugozahodno od Visa je otok Biševo s slovito Modro
jamo, ki je lepša od one na italijanskem Capriju.« V naših
turističnih uradih še ni posnetkov te naravne posebnosti.

Dunajski slikar Eugen Ran-
sone je leta 1884 potoval po
Jadranskem morju. Ko je pri-
šel v Biševo, so mu mornarji
povedali, da je v kotanji Ba-
lun čudovita podzemeljska ja-
ma. Slikar je zlezel vanjo. Ze
prvi dan se je dolgo mudil v
njej, naslednje dni pa še dlje.
Na platno je skušal naslikati
prizor, ki ga je odkril, po-
vratni na Dunaj pa je zapi-
sal, da je ta jama lepša od
one na Capriju.

Kmalu potem so začele na
Biševu pristajati velike potni-
ške ladje. Modra jama je po-
stala velika zanimivost na Ja-
dranu. Potopisci so opisovali
njene lepote, slikarji pa so

skušali pričarati na platno ne-
navadno igro svetlobe in sen-
ce v njej. Zdaj je v zalivu Ba-
lun vse mirno, le redko kdo
zaide v jama.

Biševska jama je nastala
zaradi udarjanja morskih va-
lov ob apnenčaste plasti. Spr-
va je bila vsa votlina nad
morsko gladino, zaradi tekton-
skih premikov v nedavni geo-
loški preteklosti pa so se ap-
nenčaste plasti nagnile v mor-
je in tako je prišel pod vodo
tudi del jame. Ostal je le ozki
kanal ob vzhodu in veliko pod-
vodno okno, skozi katero pro-
dira svetloba.

Ko se odpravi popotnik s
čolnom po 12 m dolgem kana-
lu, na vsakem koraku pojema
dnevna svetloba. Ko že priča-
kuje popolno temo, se znajde
v medlo razsvetljenem prostoru.
Ozira se, pa ne najde od-
prtine, ki prepušča dnevno
luč. Ta odprtina je v vodi pod
čolnom. Medla luč se čudno
lesketa na podvodnem grebe-
nu, ki deli prvo dvorano od
druge.

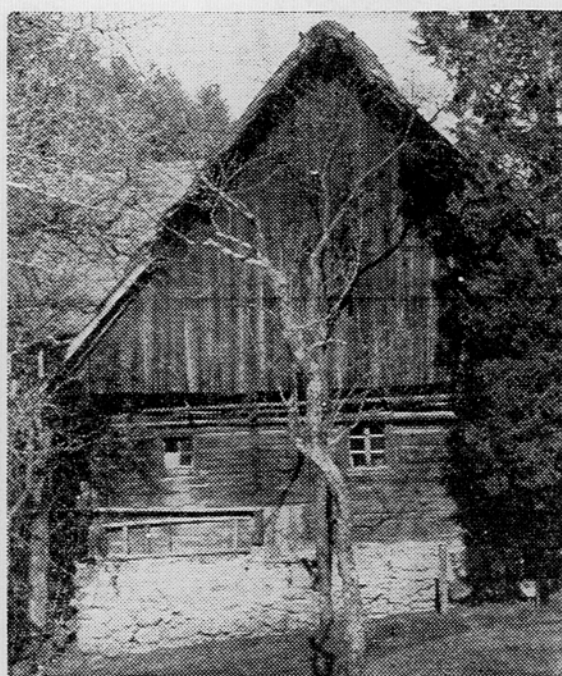
Strop jame je teman, po ste-
nah pa migota modrikasta
svetloba, ki prihaja iz vode.
V drugi, širši dvorani je že
precej svetleje. Obe dvorani
skupaj sta 24 m dolgi, druga
je 14 m široka in 10 m vi-
soka. Skupno z vzhodnim kana-
lom je jama dolga 36 m.

Sončni žarki oblikujejo mor-
sko gladino pred navpično
skalno. Poševno prodirajo v vo-
do do dna, se tam odbijajo in
prodro v Modro jama. Od pi-
sanega rastlinskega sveta na
morskem dnu se odbija sonč-
na svetloba kot od velike ste-
lene plošče. Zaradi nenehnega
valovanja se spreminja globi-
na in hkrati s njo lom svetlo-
be; od tod migetajoča luč v
jami. Barve na stenah se pre-
livajo v odtenkih med modro,
srebrnasto in zeleno. Najlep-

še so med deveto in enajsto
dopolne, ko padajo sončni
žarki na morsko dno pod naj-
ugodnejšim kotom. Pozimi je
v dvorani še svetleje, ker po-
ševno odbiti sončni žarki pro-
dro dalje v notranjost.

Če se veslač ozre po veslu,
se mu zdi, da ima v rokah
srebrno ploščo; ribe, kamenje
in drugi predmeti v vodi spre-
minjajo barvo na vsakem kva-

dratnem metru. Na dnu jame
premikajo valovi morsko tra-
vo. Če se morje v jami vzbur-
ka, se razprši v zraku na tiso-
če drobnih mavric. Vse sku-
paj je zanimiva igra svetlobe,
katere žarki se lomijo vsak
hip drugače, zaradi oblikovi-
tosti tal, od katerih se odbi-
jajo, pa nastajajo na stenah
odsevi pravih in domiš-
ljivih podob.

V Gornjem gradu in okolici se je ohranilo precej spominov
in posebnosti iz prejšnjih časov, ko je bilo mesto še po-
membna fevdalna postojanka. Med najbolj zanimive sodijo
»potni grunti«. Ime so pridobili zato, ker so imeli njihovi
gospodari prav posebno službo. Prenašali so namreč pošto
za svojo gosposko na bližnje in daljše gradove ter v mesta.
Stvar znanja in okusa je, ali naziv »potni« izpeljevo iz »pot-
« potovanja ali »der Bote« (sel). Za uho imata obe možnosti
precej podoben zven. Slika kaže enega najstarejših »potnih
gruntov« iz bližnje okolice Gornjega grada.

PROTEZA ZA JEZIK

Na zasedanju članov Inštituta
za pedagoško zdravljenje v
Aachenu so pokazali novo me-
toda, po kateri se lahko ljudje,
ki so pri kakšni nesreči izgubili

jezik, navadijo govoriti gladko
in razumljivo.

Aachenski pedagog za zdrav-
ljenje govora Hubert Wolks je
pokazal protezo, ki nadomešča
jezik. Izdelal jo je za 66-letnega
rudarja, ki so mu morali zaradi
raka odrezati jezik.

Magnetofonski posnetki go-
vornih vaj tega pacienta nazor-
no kažejo, da je prizadeti ru-
darja, ki so mu morali zaradi
raka odrezati jezik.

Na zasedanju članov Inštituta
za pedagoško zdravljenje v
Aachenu so pokazali novo me-
toda, po kateri se lahko ljudje,
ki so pri kakšni nesreči izgubili

jezik, navadijo govoriti gladko
in razumljivo.

vemu hropenju, je s protezo
spet artikliral vse samoglasni-
ke in večino soglasnikov.

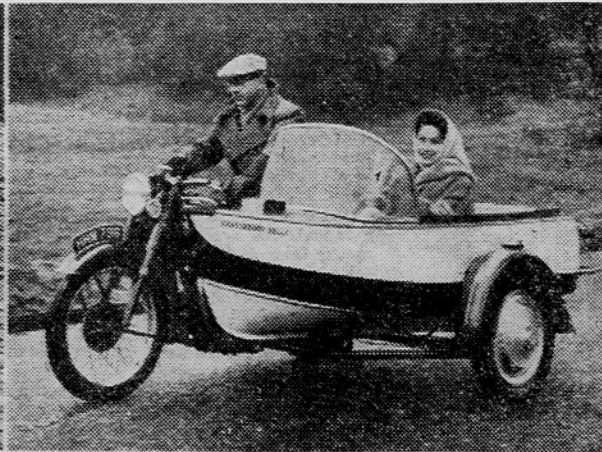
Proteza za jezik je zbudila
tudi pri tujih strokovnjakih
precejšnje zanimanje. Izdelana
je iz umetne snovi in ima obliko
jezika med izgovorjavo glasu
»a«. Prednji del umetnega je-
zika je nekoliko privzdignjen.
Pacient je lahko čez noč odložil
prav kot umetno zobno protezo.

Nekaj spretnih prijemov in prikolica se spremenijo v motorni čoln. V čolnu je zunanji motor
80 cm, ki zmaga hitrost do 20 km. Zamisel je uresničil inženir, ki dela v neki angleški tovarni
motornih koles.

Grob keltskega vojaka

Češkoslovaški arheologi so
izkopali grob keltskega vojaka
iz tretjega stoletja pred našim
štetjem. Pogrebci so položili k
truplu železni meč in kopje.
Truplo je bilo okrašeno s ko-
ralnimi biseri mediteranskega
izvora in z bronastimi naki-
tom. Zgodovinarji upajo, da
bodo našli v praški okolici še
več takih grobov.

Krížanka

1	2	3	4	5	6	7
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						

VODORAVNO: 1. vojaško spre-
stvo, straža, 8. ameriški filmski
igralec (James), 9. oblika rastlin-
skega stebra, 10. staro kaldejsko
mesto, 11. na poi udomečene opice,
12. skandinavski državci, 13. kra-
tica za »račun«, 14. ime italijanske
pesnice Negri, 15. naslovni junak
Sofoklejeve tragedije, 21. izvir, kd
periodično bruhajo vročo vodo v
obliki vodometov (zlasti na Island-
iji).

NAVPIČNO: 1. prebivalec republi-
ke na Baltiku, 2. praskanje, luplje-
nje, 3. naprava za podvodna dela, 4.
začetni pisatelj »Slike Doriana
Graya«, 5. cipčansko božanstvo,
6. Verdijeva opera, 7. mesto v
Abrucih, blizu Jadranskega morja,
12. latinska kratica za »mesto pe-
čata«, 13. sorodnik žirafe v ekva-
torialni Ameriki, 14. telovadno
orodje, 17. vrhunski športnik, 19.
»ve erki, ki ju piše cirilica s enim
nakom, 20. predgovor.

REŠITEV
IZ PREJŠNJE KRŽIANKE
VODORAVNO: 1. preja, 6. dia-
mant, 8. Er, 9. smer, 10. goz, 12.
ara, 13. amin, 15. O. K., 16. sala-
nit, 18. nasad.

Krompir in vreme

Ljudje, ki imajo revmatiz-
em, pogosto tožijo o boleci-
nah, kadar se napoveduje
sprememba vremena. Vreme-
noslovci jih seveda ne morejo
oporekati kot vremenske
preroke, zato pa se pri svojih
vremenskih napovedih zana-
šajo na druge reči, na primer
tudi na krompir, ki bo menda
kmalu postal »instrument« za
vremenske napovedi.

Do nedavnega so menili, da
vplivajo na »življenje in delo«
rastlin le trije osnovni ele-

menti: temperatura, svetloba
in vlaga. Če pa odrežemo ko-
šek krompirja in ga damo v
zaprto posodo ter vse skupaj
odnesemo v klet, kjer priklju-
čimo instrument za merjenje
»dihanja« krompirja, ugotovi-
mo, da krompir ne »dih«
enakomerno podnevi in pono-
či. Najintenzivneje diha okoli
šestih popoldne, ponoči pa di-
hanje zastaja. Aparat zazna-
muje krivuljo »dihanja«, ki se
spreminja glede na zračni pri-
stisk, na ionizirajoče sevanje

zemlje, na temperaturo zuna-
njega zraka in na kozmično
sevanje. Vse to pa pomeni, da
rast in življenje rastlin ni-
sta odvisni le od tistih treh
elementov. Mali »ujetnik«, ki
ga imamo v posodi v kleti,
reagira tudi na vse druge ele-
mente, ki so bistveni za se-
stavo vremenskih napovedi.
Tako napove krompirjevo »di-
hanje« vreme za prihodnja
dva ali tudi za tri dni. — V So-
vjetski zvezi nameravajo uve-
sti takšno »vremenske napove-
di« na množični osnovi, in si-
cer v šolah in v kuhinjah.

Tovarna za proizvodnjo vode

Ameriško ministrstvo za no-
tranje zadeve je naročilo v
neki tovarni v Pittsburghu
opremo za tovarno, ki bi pri-
dobivala sladko vodo iz mor-
ske. Oprema bo pripravljena
do sredine prihodnjega leta,
potem pa bo tovarna »proiz-
vedla« 133.000 litrov sladke
vode dnevno.

»Pripravljene, po-
zor, zdaj!«